

Rungwa: Bible for 1 John, 2 John, 2 Peter, 3 John, Jude, Mark, Philemon, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

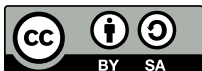
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

Chapter 1

¹Ewu u mwanzo uwa injili iya Kuliyesu, umwana wa kule mungu. ²Kute vinoyaliyandikwe naunabii Isaya, "Lenga kumtuma umjumbe wane imbele yako, umwi winakuyayalisha enzela yako. ³Izwii dya muntu akweta kunyika, "Ikamilisheni inzila yakule Bwana; nyoloshini inzela yakwe". ⁴Uyohana aliaizile, aabatizya koonyika ni ukuhubili ubatizo uwatoba ko msamaha wa zambe. ⁵Ensi yonse ya yudea na ayantu yonse ya yalusalemaya kwakwe. Waliwakubatizwa nawe kuluzi wa yordani, yakuungama izambe zyawo. ⁶Uyohana aliakuzwala amazwalo ga mavumbyo ga ngamia ni umkanda uwa ngozi msana mwakwe, na aliakudya inzige ni uukii wa mwiswa. ⁷Aubili ni kuvwanga, "alipo umwi aizile ibadala yane wamaka izaidi yane, na ntakwite ihazi nanti ya ukusunama pansee ni ukusapula ivigusa vya vilatu vyakwe. ⁸Unene nkuyabatizya ko manze, lakini umkola akuyabatizya umwemu ko roho mtakatifu. ⁹Yaliifumile kunsiku zizyo kute Uyesu alaizile ukufuma konazaleti kugalilaya, nakubazwa ni Yohana koloze wa yordani. ¹⁰Wakati uyesu panauka kufuma kumjini, alola imbingu zyangawanyika uwazi ni roho aika piyulu pakwe kute ndewa. ¹¹Ni izwi kufuma mwiwulu, "uwewe we mwanane kutogwile. kupendeshwa nawe. ¹²Pana mara imwii roho amlazimisha ukuya ko nyikani. ¹³aliakunyikani insiku arobaini, ajaribiwa ni shetani. Ale pa mwi ni vinyama vya mwiswa, na yamalaika yakumudumia. ¹⁴Sasa obada ya yohana ukulemwa, Yesu aiza kugalilaya akotangazya injili ya kule Mungu, ¹⁵Avwanga umuda wanatimela, ni ufalme wa kule mungu wakaribia ungamini ni kwamini kuinjili". ¹⁶Na akuputa msheshe bahari ya galilaya, amlola simoni ni Anndelea uwaluko wa Simoni akusumba nyavu zyao ko bahari, kwa kuwa yaliyale ayavuvi. ¹⁷Yesu aliavwangile, "Izini, ndonde, na nkuyachita ayavuvi yoyantu." ¹⁸Na pamwi yaleka inyavu ni ukumlonda. ¹⁹Yesu panopita umbali uamlola Yakobo umwana wa zebedayo ni Yohana walukolwakwe, yaleyali komtumbwi yakutenganizya inyavu. ²⁰Mara ayeta nayo yamleka uisee wao zebedayo mkasi mwa mtumbwi ni yatumishi yanoyakodiwe, yamlonda. ²¹Na panoyafika kaperanaumu, ulusiku lwa sabato, Yesu aingila kusinagogi ni kufundisha. ²²Yashangaa amafundisho gakwe, ko vile vino ali akufundisha kuti muntu wino alina amamlaka na kumbe sio kute ayandishi. ²³Uwakati ulene kwalikuli ni muntu ku sinagogi dyao aliali iroho inchafu, na auma idyango, ²⁴avwanga, "tulinachi cha kuchita newe, Yesu wakunazareti? uwewe wiza ukutangamiza? nkumanyile weni. Wewe we mtakatifu udyumwi wa kwa Mungu!" ²⁵Uyesu amkalipila upepo ni ukuvwanga, "Tyuzya na utine mkasi mwakwe!" ²⁶Ni roho umchafu amgwisha panse na atena kwakwe nikyo akulela ko izwii dya piyulu. ²⁷Na yantu yonze yashangaa, vivyo yiwozoya chela muntu, "Hechi cheni che? Ifundisho ipya dya mamlaka? Kolokote akwamulu amajini gakumweshimu!" ²⁸Niyabari ukumhusu umkola mara moja zyenea chela papo mkowa wonse wa Galilaya. ²⁹Na komala moja ebada ya kufuma piswa pa sinagogi, yingila munyumba mwa simoni na Andrea yakuwa ni Yakobo ni Yohana. ³⁰Sasa umaiwakwe ni Simoni alialazile umnwile wa homa, na mara moja ayanena Yesu ihabari zyakwe. ³¹Vivyo aiza ukumlema ikasa, ni ukumusha mwiwulu, 'homa yatina kwakwe, na anzya kuyalondikila. ³²Jioni ele uwakati idyuwa likwingila, yamletela kwakwe yonse ayalwile, au yanoyakapagawa ni mapepo. ³³Umnzii wonse ya kongana pamwi pa mlango. ³⁴Ayapozya ayingi yanoyali ayalwile ya malwile mbalimbali ni kutesha amjini amingi, atalialusie amajini ukuvwanga ko sababu yamanyile. ³⁵Alamka umnao kwa fii, wakati pano bado igiza; auka ni kuya pa falagha na alomba kuko. ³⁶Simoni ni yonse yanoyalikoa pamwi nayo yamsita" ³⁷Yampata ni kumnena, "chela umwi akumsita" ³⁸Ayanena, "Tuini ukunde, piswa niimizii inoituzungukile, ili mbweze ukuhubili kuko londe. Ndiyo esababu nalenizile epa." ³⁹Aya aputa kugalilaya yonze, aubili ko sinagogi yao na kukalepila ampepo. ⁴⁰Uwa ukoma umwi aiza kwakwe. Awa akumsihi, 'auma amagoti ni ukumnena, "kama ukusita, ugawezya ukunchita mbwe safi. " ⁴¹Atukwa ni nkumbu, Yesu anyoloshika ikasa dyakwe na ukumgusa, nikumnena, "Nkusita. Uwe msafi." ⁴²maru ukoma wamtena, na achitwa ukuwa ivisoga. ⁴³Uyesu amwonya ikale na ukumnena aye mara moja, ⁴⁴amnena, "Hakikisha utakuvwanga evwango kumtu onse wele, Lakini yanga, ukilangishe kuyamakuhanu, naufumye isadaka ukwajili ya kupola ambayo musa kumagizo kama ushuda kwao." ⁴⁵lakini aya ni kwanzya kumnena chila umwi ni ukweneza neno zaidi nanti Yesu hatale awezizye ukwingila kumjini ko uhuru. Vivyo aikala mahali pa faragha na ayantu yiza kwakwe ukufuma chela kuko.

Chapter 2

¹Pano achinka kapelanaumu ibada ya insiku inche, apilika ukuti aleale kukaya. ²Ayantu ayingi sana yaliyaikonganiyanga pale na palepansi enafasi tena, nanti ile ya pamnyango, ni Yesu avwanga ivwango kwawo. ³Ipano baadhi yayantu yiza kwakwe yamleta umuntu wino akapozaa; ayantu yanee yaliyamsenzile ⁴Uwakati panoyapotwa ukufikela kosababu ya ikundi dya yantu, yakuwula piyulu pa mahali pale pano aliali. pano yatuwula ilina, yisha ichitala chino umnwile alalile. ⁵pano ailola imani yao, Yesu amnena umuntu wino apoozile, "mwanane, idhambi zyako zyasamehewa, " ⁶Lakini obadhi mwa yandishi yale yaleikalanga pale yakwiuzya kumyo mwao, ⁷Awezya vipe umuntu ukuvwanga evi? akukufuru! oni agawezya ukusahe izambi posipoukuwa Umungu adyumwi?" ⁸Mara Uyesu amanya kumwezo mwakwe chino ali akwelengola kumiongoni yawo yakolanyene. Ayanena, "kochi mkwelengola vivyo myoyo inu? ⁹chipe ichipepezu izaidi ukuvwanga ko muntu wenapoozanga, 'izambi zyako zyasamehewanga' au ukuvwanga 'imilila, sola chilago chako yangaa?' ¹⁰Lakini yapate wukumanya yakute umwana wa Adamu alina mamlaka uya kusamehe idhambi ko dunia, amnena wele wena apoozile, ¹¹"Nkukunena uwewe, uuka usole chelago chako, na uye kukaya kwako. ¹²Aimilila mala asola chilago chakwe, na aya piswa pa nyumba kumbele ya chila muntu, vivyo yonse yashangaa nayampa Umungu utukufu, na yavwanga "kamwe, tutachili tulolejambo nkwuti elii. ¹³Aya kaiyili nkusheshe mwiziwa, ni kundi dyonse dya yantu iza kwakwe nikuyafundisha. ¹⁴panoaliakuputa amnola lawi umwa wa Alfayo aikazile ko sehemu ya kufumezya ikodi ni kumnena, "Ndonde. "Aimelela ni kumlonda. ¹⁵Uwakati Yesu pano apata chakwudya ko nyumba ya kulawi, ayakusanya kodi aingi na ayantu uya dhambi yaliyakudya ni Yesu nayanafunzi yakwe, kwakuwa yaliyali ayingi nayo yakumlonda. ¹⁶Uwakati ayandishi, yanoyakuwa mafalisayo, panoyalola ukute Uyesu alakudya ni yantu ya dhambi nayakusanya kodi, ayanena ayanafunzi yakwe, "kwuchi mkudya ni ayakusanya kodi ni ya dhambi?" ¹⁷Uwakati Uyesu pano apelika evi ayanena, "Ayantu yano yalini afya ko mwele yatakumsta umganga, 'uyantu ayalwile nyene ndiyo yakumsta. Ntizile ukuyeta ayantu uya haki, ila uya dhambi.'" ¹⁸Ayanafunzi yakoyohana ni mafalisayo yawa yakofunga. Ni baadhi ya yantu yiza kwakwe ni kwumnena, "kwochi anayanafunzi ya ku Yohana ni mafalisayo yakufunga, Lakini ayanafunzi yako yatakufunga? ¹⁹Yesu ayanena, "Je yaleyizile kwuwenga yagafunga wakati uyisee wenga bado ale pamwii nayo? kwuvyovyonse uyisee wenga ndawa pamwii nayo yatande yafunge. ²⁰lakini insiku zizile wakati uyisee wenga panoatishiwa kwao, na kwunsiku zizyo ayakola yakufunga. ²¹Kwunsi muntu winoakusuma ichipande ichipwa cha mwenda ko vizwalo vyakale, kuinginevyo ichilaka chekobanduka kwuchicho, ichipwa ukubanduka ukufuma kuchakalee, napakowa umlepu wachakachaka. ²²Kunsi umuntu wino agatola idivai empwa ko viliba vyakale, vinginevyo divai ikulepula viliba ni vyonse viwele idivai ni viliba vikulowa. Ebadala yakwe, tela divai epya ko viliba ivipya. ²³Katika insiku zya sabato Yesu aputa kobaadhi ya vyalo, nayanafunsi yakwe yanzia ukusola ibaadhi ya masuke ga ngano. ²⁴na yamafalisayo yamnena, "Lenga, kochi yakuchita ichintu chino ichinyume cha sheria kwunsiku zya sabato?" ²⁵Ayanena, "Mtalemsomile chile chinoaliachitile Daudi pano aliale akusita ne nzala-umkola pamwi na ayantu yanoyaliyalinawe? ²⁶Jinsi vinoaliayile ko nyumba ya kwule Mungu uwakati Abiathari pano aliali kuhani mkulu na adya umkate onouwekilwe kwumbele--ambayo echenyume cha sheria kwo muntu yoyonse ukudya kusipoukuwa kuyamakuhani--na ayapa nanti baadhi ya yale yanoyaliyakuwa pamwi nawe?" ²⁷Yesu aliavwangile, "sabato yaliifungilwe ukwajili ya ayanadamu, siyo, umwanadamu ukwajili ya sabato. ²⁸Kwa hayo mwana waadamu u Bwana, nanti ko sabato."

Chapter 3

¹Na aingila mkasi msinagogi ni mule palipaali ni muntu uwa ikasa unoupoozile. ²Baadhi yayantu yaliyakumlondelala apimpi yalole kwute akumpozya insiku ya sabato ili kwamba yamtongole. ³Uyesu amnena muntu uwaikasa dyakupooza, "Uka na wimilile pakasi pa ikundi heli. ⁴"Pano ayanena ayantu, "Je uhalali ukuchita ichitendo ichema ulusiku lwa sabato au ukuchita chino sio ehaki; ukuokoa amisha au kwulaga?" lakiniayashala nachele. ⁵Ayalola kwochesila, auzunika ko sababu ya ukomu wa miezo yao, na amnena wele umuntu, "Nyolosha ikasa dyako. "Anyolosha ni Yesu ampozya ikasa dyakwe. ⁶Amafalisayo yaya piswa ni londe yacheta injama pamwi ni mahelode dhidi yakwe ili yamulage. ⁷PanoYesu, pamwi nayanafuninzi yakwe, yaya kobahali,ni kuundi ukulu wa yantu yamlonda ukufuma kugalilaya na Uyahudi ⁸nikufuma Yerusalemu nikufuma Idumaya nikumbele ya Yorodani ni jirani ya Tiro na sidoni, ikundi ikulu panoyapilika chila chintu chino aleakuchita, yiza kwakwe. ⁹Na ayanena ayanafunzi yakwe ukwanda mtumbwi uuche ukwajili yakwe kosababu ya ikundi, ili ukuti yatamiza nikumzinganila. ¹⁰kwakuwa ayapozya ayingi,ila chela muntu wena aliakuwa ni mateso awa ni hamu ya kwumfikila ili amsHEME. ¹¹poponse roho ayachafu pano yamlola, yagwa panse imbele yakwe ni kulela, na yavwanga , "uwewe we mwana wa wakuli Mungu. " ¹²Ayamulu ko msisizo yatamacheta manyike ¹³Aya piyulu pa mlema, na ayeta yanoakuyasita na yaya kwakwe. ¹⁴Ayachagula ikwumi na yawili {ayita yamitume}, ili yawe pamwi nawe na awezye ukuyatoma yakahubili, ¹⁵Nikwowa ni amamlaka ga kwotesha amapepo. ¹⁶Na ayachagola ikumi nayawe: Simoni, weno alampile izina dyaku petero, ¹⁷Yakobo umwana wa Zebedayo, ni Yohana uwaluko dyakwe Yakobo, winoapilwe izina dya Bonages, yayo ayana ya ngulumo, ¹⁸ni Andeleya, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo umwana wa Alfayo, thadayo, Simoni Mkananayo, ¹⁹na YudaIskaliote, wino alamsongelile. ²⁰Pano aya kukaya, ni ikundi dya ayantu iza pamwi tena, yapotwa nanti ukudya umukate. ²¹Ifamiliya yakwe panoyapilika ihabari yiyo, yayaa ukumlema, yavwanga, "Atamba amasala." ²²Ayandishi yiza ukufuma yerusalemu yavwanga, "Azelingana ni beelzebuli, "ni, "kwa mtawala wa mapepo akutesha amapepo". ²³Yesu ayita ukwakwe ni kuvwanga nayo kumifano, kuvipe ushetani agawezya kumtesha ushetani? ²⁴Kama ufalme wagawanyika ukola, ufalme wuwo utandi wimilile. ²⁵Kama ikaya yagawanika inkola itandi imilile. ²⁶Kama ushetani akuuka ichinyume chakwe umkola ni kugawanyika, ayandi aimilile, na akuwa afikanga umwisho wakwe. ²⁷Lakini kwunsi nanti umwi weno agingila mkasi mnyumba yakumuntu uwa maka ni kwiwaa ivintu yvakwe bila ukumnyepa uwa makaa kwanza, nipano ukuzyola vyamnyumba. ²⁸Kweli nkuyaneni, idhambe zyonse zya ayana ya yantu zikusamehewa, pamwi ni kufulu zyao yakuvwanga, ²⁹Lakini yonse wele wino akisita ukumkufulu roho mtakatifu atakusamehewa kamwe, bali alina ihatia ya dhambi yamilele." ³⁰Yesu aliavwangile eli ko sababu yaliyakuvwanga, "Alini roho inchafu". ³¹pano umaiwakwe ni yaluko zyakwe yiza ni kwimilila piswa. Yamtuma umuntu, ukumweta. ³²Nikundi dya yantu yali ikazile kalibu nawe yamnena, "umaiwako niyaluko lwako yalipiswa, na yakukusita uwewe". ³³Ayajibu, "Oni umai wane ni uluko lwane?" ³⁴ayalola yanoyali ikazile yampilime, na avwanga, "Lola, eya uyamaye ni yalukolwane! ³⁵Weno akuchita amapenzi ga kuli Mungu, Umuntu wiyo wino uwaluko lwane, ni dada zyane ni yamaye yane.

Chapter 4

¹Tena anzya ukufundisya msheshe ni bahari. Ni kundi ikulu dyakonganika ukumpilima. aingila mkasi mtumbwi mubahari, na aikala. ukundi dyonse yawa mpelo mwa bahari kumwambo. ²Na aya fundisha amambo amingi ko mifano, na avwanga ukwao komafundisho gakwe. ³Pelikini, umtagaji aliyale ukutaga. ⁴Panoaliali akutaga, baadhi ya mbezu zyangwa mnzila, ni vyuni viza zyazidya. ⁵Imbezu zinde zyangwa ko mwamba, kuno kungi intope inyingi. mara zyakala, ko sababu kwalikunsi itope dyakutosha. ⁶Lakini idyuwa dyafuma, zyakala, na kosababu zitakwite imisisi, zyakala. ⁷Imbezu izinde zyangwa pamwinvaa. Aminvwaa gatatatota, zyaaleka ukuvyala matunda gonse gale. ⁸Imbezu izinde zyangwa ense insoga ni kuvyala amatunda zyakula ni ukuvula, izinde zavyala mara thelathini zaidi, na zinde sitini, ni zinde mwiya. ⁹Na avwanga, "Yeyonse wa matwi ga kupilika, na apilike. ¹⁰Uyesu pano adyumwi, yale yanoyaliyakuwa ikaribu nawe ni yale ikumi ni yawili yamwozya ukuhusu umfano. ¹¹Avwanga kwao, "Kwinu mwapiwa isiri ufalme wa kule Mungu. Lakini yano yalepiswa chela chintu mfano, ¹²ili ndeyalola, ndiyo yakulola, lakini yatakulola, ni panoyakupilika ndio yakopilika, lakini yatakwelewa, ama sivivyo yagalaluka ni Mungu akyasamehe. ¹³Na avwanga ukwao, "Vipe mtali mmanye umfano woo? mkuewezya ukumanya imifano eyende? ¹⁴Umtagaji ataga envwango. ¹⁵Baadhi oyale yanoyagwile nkompele ko nzila, umahali envwango itagilwe. Na pano yapilika, mara shetani aiza ni kusola envwango lino litagilwe mwao. ¹⁶Ni baadhi uyale yanoyatagilwe piyulu piwe, yano panoyakupilika, envwango, koharaka yakulipokela ku furaha. ¹⁷Naya yatakuite imisisi yoyonse mkasi mwao, lakini yakuvumilia komuda uche. Halafu itabu ni masumbufu ndiviza kusababu ya envwango, mara yakwokumpa. ¹⁸Nayande oyale yanoyatagilwe pa mwinvwa. Yakupilika envwango, ¹⁹Lakini amasumbufu gapanamsenya, ufi wa nsao, nitamaa ya ivintu ivinde, ukingila ni ukuzovya envwango, nikopotwa ukuvyala amatunda. ²⁰pano kuliya yano yatagiwa pa udongo usoga. Yakupilika envwango nikupokela nikuvyala amatunda: agande theladhini, na gande sitini, nagande mia moja. ²¹Yesu ayanena, "Ivi mukolowa mkuleta ikoloboi munyumba ni kuitula panse pachekapo, au pizungululu dya chetala? Uileta mkasi ni kuitula piyulu. ²²Kwakwuwa konsi chochonse chino chifisime chino chitakumanyika, na kungi ifiso yino italotulwa paswefu. ²³Weno alina matwi ga kupilika na apilike! ²⁴Ayanena, "mwee makini kochile chino mkupilika, kwakuwa ichipimo chino mkupema, cheno mulopemelwa nikongezwa kwinu. ²⁵kosababu weno alinacho, akupokela zaidi, ni wele weno atakuite, ukufuma kwakwe vkusoliwa nante vile vinoalinavyo. ²⁶Na avwanga, "Ufalme wa kwa Mungu wakolekanya ni muntu weno atagile imbezu ko dongo usoga. ²⁷Pano alala osiku na alamka unawo nimbezu zyatula nikokula, ingawa atamanyile vino chifumilile. ²⁸Ense ikufumwya imbezu inkola, Kwanza amasote, pano amauwa, kaili imbezu zino zya kacha. ²⁹Pano imbezu zikuwa zya kacha pano ukutwala mundu kosababu iviliwa vyafikelanga. ³⁰Na avwanga, "tufananihe ufalme wa kule Mungu nichintu chii, awo totmele mfano chi kuuvwangela?. ³¹Nkote embezu ya haradali, pano yalitagilwe inche sana kuliko embezu zyonse panamsenya. ³²Nante wakati yalitagilwe, ikowa inkulu izaidi ya amaoteagonse ga bustani, na ikuchita amatawe amakulo, ni vyuni vya mwiwulu vikuwezya ukuchita iyvale vyao pichizuka chakwe. ³³Komifano imingi akafundisha na avwanga invwango ukwao, kukadili yauwelewa, ³⁴na atale avwangile nayo bila mfano. Lakini uwakati panoaliali adyumi, ayelezeachila chintu ayanafunsi yakwe. ³⁵Katika insiku zizyo, uwakati wa ijioni panoyafika, avwanga kwao, "Tuyini upande wa uwele. ³⁶vivyo yagaleka amakundi, yamsola Uyesu, uwakati wuuo tayari awa mkasi mtumbwi. Imitumbwi iyende yalilipamwi nawe. ³⁷Nimzaa ukali wa dhoruba ni amawimbe gazya ukwingila mkasi mtumbwi ni umtumbwi wawa tayari wazyulanga. ³⁸Lakini uyesu umkolanyene awa ko shetri, alazile kuluz. Yamlasha, yakuvwanga, "Mwalimu, utakutujali uswensu tukufwa?" ³⁹Na alamka, aukalepila umuzaa na ainena ibahari, "Iwe na chelee, amani. "Umuzaa waleka, ni kwalikuli utulivu ukululu. ⁴⁰Na avwanga kwao, "kwuchi mkopa? je mtakwite imani bado?" ⁴¹Yazyula ni ngofi inkulu mkasi mwao na yavwangana yakola ku yakola, "Ewi oni tena, kosababu nanti umzaa ni bahari vikumpilika?".

Chapter 5

¹Iza upande uundi wa bahari, kumkowa wa wagelasi. ²Ni gafla pano uyesu pano awa akufuma piswa pa mtumbwi, umuntu wa woyo uwee aiza ukwakwe ukufuma kundalo. ³Umuntu ewe akwikala kumazishi. Kungsi weno agamzuwiya, kungsi nanti kuminyololo. ⁴Alakuwa anyefilwe umuda umlefu kupingu ni iminyololo. Aputula iminyololo ni pingu zyakwe azivuna. Kungsi nanti umwi weno alinamaka ga kumpota. ⁵Usiko ni msenya ndawa kumazishi ni kumwamba, alila ni ukwicheмба umkola nyene kumawe amkali. ⁶Pano amlola Yesu ukutali, amnyanila ukwakwe nikwinama kombele yakwe. ⁷Alila ko sauti inkulu, "Ukusita kuchilile chi, Yesu, umwana wa kuli Mungu uwa mwiwulu? nkukusihi kule Mungu umukola, utamatesa." ⁸Kwakote ale amnenile, "amtene umuntu ewe, uwa mwezo uchafu." ⁹Nawe amuzya, "Izina dyako we ni?" Nawe amujibu, "Izina dyane ne legion, kwakwuwa tyeingi." ¹⁰Amsihi kaele na kaele utamayatwala piswa ya mkowa. ¹¹Sasa ikundi ikulu dyayakapoli yaleyakuchema piyulu pamwamba, ¹²nayo yamnena, yavwanga, "ututume koya kapoli; twingele mkasi umwao." ¹³Pano ayalusu; iroho inchafu zyatena ni kwingila myakapoli, na yanyana piselele ya mwamba npaka kobahari, na ukufikela yakapoli ielfu ziwili yazyama kubahari. ¹⁴Ni yale yano yakuyadyesha yakapoli yanyana ukutwala itarifa ya cheno chafumela pamzee na panamsenya. Pano ayantu ayingi yafuma ukuya ukulola chino chafumila. ¹⁵pano yiza kwa Yesu ni ukumlola muntu weno aliatanvile ni imizimu-- weno ali u jeshi--aikazile panse, yamzwicka, na alina amasala gakwe gonse, nayo yopa. ¹⁶Yale yanoyaliyawine chino chalichifumile ko muntu wino aliatanvile ni imizimu yayanena chinochifumile kwakwe ni ukuhusu yakapoli. ¹⁷Nayo yanzia ukukazyana atine ku mkowa wao. ¹⁸Pano aliali akwingila mkasi mtumbwi, muntu weno ali ali akatamba ni majini amsihi aye pamwi nawe. ¹⁹Lakini amlenzya, lakini amnena, "Yangaa kukaya ukwako ni yantu yako, na uyanene gano akuchitile Bwana, ni rehema zino akupile." ²⁰Vivyo ayaa na anzya ukutanganzya amambo amakulu gano Uyesu achesile kwakwe kuyadekapoli, ni chila muntu apumpuka. ²¹Ni wakati UYesu pano avuka kayili upande uwonde, mkasi mtumbwi, ikundi ikulu yakonganeka ukumpilima, pano ali msheshe ya bahari. ²²Ni umwi uwa viongozi wamasinagogi, izina dyakwe Yairo, aiza, na pano amlola, agwaa pamulu gakwe. ²³Amsihi tenatena, avwanga, "umwanche wa chimama umche akufikila ukufwa. Nkukusihi, izaa na utule amakasa gako piyulu pakwe awezye kupata upanga ni kusingwa." ²⁴Pano aya pamwi nawe, ni ikundi ikulu yamlonda nayo yamzinganela apimnpi yampilima. ²⁵Kwalikuli umhala wino uwazi wakwe wali ukufuma kumwaka ikumi ne ewele. ²⁶Alamazile vyakotosha ko yaganga yingi na amala chila chintu chino alia alinacho. Nanti vivyo itali isaidie chonse chile, lakini ibadala yakwe azidi ukuwa ni hali embwe. ²⁷Apilika ihabari ukuhusu Yesu. Pano aiza kunyuma yakwe pano alakupita mmakundi, nawe amshema izwalo dyakwe. ²⁸Kwakowa alavwangile, "kama ukushema ivizwalo gakwe, ukuwa we mpanga." ²⁹Pano amshema, ukumwa ni wazi kwasila, na aipilika umwele wakwe ukute wawa upanga ukufuma kumateso gakwe. ³⁰Ni gafla Yesu amanya mkasi mwakwe umkola kuwa amaka gamtena. Na alenga eku ni ku kumakundi ga yantu na auzya, "Oni ansemile umwenda wane?" ³¹Ayafunzi yakwe yamnena, "Ukulola ikundi lii dyakukanekilanga ni kukupilima, newe ukuvwanga, 'Oni akushema?'" ³²Lakini Yesu alola eku ni ku alole weno achisile evi. ³³Umama, amanyile chinochifumile kwakwe, alaofile ni ukutetemeka. aiza na agwaa panse imbele yakwe na amnena ukweli wonse. ³⁴Alavwangile kwakwe, "Umhala, imani dyako dyakuchita uwe we mpanga. Yanga ko amani na upoleukufuma kumalwile gako. ³⁵Pano ali akupala, baadhi yayantu yiza ukufuma kuya viongozi yamasinagogi, yakuvwanga, "Uhalawako afwanga. Kuchi ukwendeleya ukumwamazya umwalimu?" ³⁶Lakini Yesu pano apilika chino yavwangile, amnena ukiongozi wa sinagogi, "Utamopa. amini tu. ³⁷Hatali alusie umuntu yoyonse ukuya nawe, ispokowa petelo, Yakobo, ni Yohana, uwaluko lwakwe ni Yakobo. ³⁸Yaliyiza kukaya kwa kiongozi wa sinagogi nawe alola ivulugu, ukulela kwingi kusalizya. ³⁹Pano aingila munyumba, amnena, "kuchi mkusikitika na kuchi mkulila? Umwanche atali afwe bali alazile." ⁴⁰Yamseka, lakini umkola, ayatisya yonse piswa, amusola uyisee wa mwana ni unyina ni yale yanoyaliyanayo pamwi, na aingila mkasi mno alimo umwana. ⁴¹Asola ikasa dya kumwana na alianenile, "Talitha koum, "kute ni kuvwanga, "mhala mchee, nkukunena, lamka, " ⁴²gafla umwanche alamka ni ukupita (Kwakowa alinii imwaka ikumi ne ewele). Gafla yalemwa ni umushangao ukulu. ⁴³Ayamulu kumakaa ukuti kungsi yonse wenoakupaswa kumanya ukuhusu echee. Na ayanena yampe wele umuhala chakudya.

Chapter 6

¹Na auka papo nikuya kumjini kwao, ni yanafunzi yakwe yamlonda. ²Isabato pano yafika, anzya ukufundisha kumasinagogi. Ayantu ayingi yampilika na yashangazwa. Yavwanga, "Afumwya pe amafundisho ega?" "Ehekima chi eyi inoakapiwa?" "Akuchita vipe imiyujizaeyi kumakasa gakwe?" " ³ivi ewe si uselemala, umwana wa kule mariamu uwaloko lwao niya Jakobo, Yose, Yuda, ni Simoni? vipe dada zyakwe si yakwikala epanyene pamwi nensu?" Na yatali yafulaishwe ni Yesu. "Yesu ayanena, "Nabii atakwite iheshima, isipokwuwa pakaya pakwe ni pamwi ni yaloko lwakwe ni wa munyumba mwakwe. " ⁵Atawezishye kuchita imiyujiza papo, ila ayatulila amakasa ayalwile na ayache yapola. ⁶Ashangazwa sana ko sababu ya kutkoamini ukwao. Pano avitembelela ivijiji vya jirani na afundisha. ⁷Ayeta yale ayanafunzi ikumi ni yaweli anzya kuyatuma yaweli yaweli. Ayapa amamlaka ga majini amachafu, ⁸ni kuyamlu yatamasola chonsechile panoyakuya isipo intuwa tu. Yatamasola umkate, wala umkoba, wala ihela kumifuko; ⁹Lakini yazwale ivilatu, na sio inkanzu ziwili. ¹⁰Na ayanena, "Inyumba yoyonse inomkwingila, ikalini papo mpaka pano mkuuka. ¹¹Ni kaya yoyonse eno itakuyapokela wala ukuyapilika, tenini ukwao, mkung'unte ivumbi ya molu ginu, iwe ushuda ukwao. " ¹²Nayo yaya ukutanganzya ayantu yatubu ni kuleka idhambi zyao. ¹³Yayanyanzya amapepo amingi, na yayapaka amafuta ayalwile na yapola. ¹⁴Umfalme Herode pano apilika gago, kwakowa izina dya Yesu dyalilimanyike sana. Badhi yavwanga, "Yohana umbatizaji afufuka ni kwa sababu yiyo, ega amaka ni imiyujiza ikuchitika mkasi mwakwe. " ¹⁵Badhi yao yavwanga, "Ewi u Eliya," Bado ayandi yavwanga, "Ewi u nabii, kute umwi wa yale manabii yakale." ¹⁶Lakini UHerode pano apilika ega avwanga, "Yohana, wino nalimputwile umtwe afufuliwa." ¹⁷Maana Herode umkolanyene alagize Yohana alemwe ni ukumfunga kumageleza ko sababu ya Herodia (umkai wa kaka yakwe ni filipo) kosababu umkola alamsakile. ¹⁸Kwo maana Uyohana amnena Herode, "Si halali ukumsaka umkakayako." ¹⁹Lakini Herodia anzya ukumtuwa na alakusita ukumlaga, lakini ashindwa, " ²⁰maana Herode alakumwopa Yohana; alamanyile ukuti uwa haki umuntu umtakatifu, na amleka salama. Na pano aendeleya ukumpilika alumila sana, lakini azanga ukumpilika. ²¹Nanti pano wafika uwakati umwafaka wawa wakalibia ulusiku lwa kuvyalwa Herode ayandalia maofisa wakwe vyakwodya, ni yakamanda, ni ya viongozi wa Kugalilaya. ²²Pano umhala wa ku Herodia aingila ni kuchinda kumbele yao, amfuraisha Herode ni yageni yanoikazile uwakati wa chakwodya cha ijiyoni. Pano umfalme amnena umhala, "Ndombe nchonchonse chino ukusita nene nkukupa." ²³Ayalapila ni kuvwanga, chochonse chino ukundomba, nkukupa, nanti enusu ya ufalme wane, " ²⁴Afuma piswa ukumuzya umaiwakwe, "Ndombe chi?" Avwanga, "Umtwe wa kuyohana mbatizaji." ²⁵na mara imwi aingila kwa mfalme anzya ukuvwanga, "Kusita unpe msinia, umtwe wa kuyohana mbatizaji." ²⁶Mfalme asikitishwa sana, lakini kusababu ya kilapo chakwe ni ukwajili ya ayageni, apotwa ukumkaniya iombi dyakwe. ²⁷Vivyo, umfalme atoma yaskari kati yayalinzi yakwe nikuyagiza ukuyaa ukumletela umtwe wa kuyohana. Umlinzi ayaa ukuputula umtwe pano alikuchifungo. ²⁸Achileta chimtwe chakwe ko sahani ni ukumpa umuhala, ni umhala ampa umaiwakwe. ²⁹Ni yanafunzi yakwe pano yapilika gago, yaya ukusola umwele wakwe yaya kushyeka kundalo. ³⁰Niyamitume, yakonganeka pamwi umbele ya kuyesu, yatontola gonse gano yachisile ni gano yafundisisye. ³¹Nawe ayanena, "Izini mahali pa faraja na tusupe kumuda. "Ayantu yingi yaliyakwiza ni kutina, nanti ukupata inafasi ya kudya. ³²Pano yatanta imashuwa yaya isehemu pa faraga yadyumwi. ³³Lakini yayalola yakuuka na yingi yammanya, kwa pamwi yanyana kumulu ukufuma kumisi yonse, nayo yafika kabla yao. ³⁴Pano yafika kupwani, alola ikundi ikulu na ayalolela inkumbu, kusababu yaliyakuwa kuti ifwele zino zitakwite umchemi. Na anzya ukuyafundisha amambo amingi. ³⁵Umuda pano wendelea ukuya sana, yanafunzi yamwizila yamnena, " Epa omahali pachitenteko ni umuda wayanga. ³⁶Uyalage yaye kumize ya jilani ni kuvjiji ili yakakigulile iviliwa. " ³⁷Lakini ayajibu avwanga, "Yapini umwemu chakudya. "Yamnena, "Tugawezya kuya ni kugula mikate uya thamani hela mia mbili ni kuyapa yadye?" ³⁸Ayanena, "Mnina imikate yinga? Yangini mkalole. "pano yapata yamnena, "Mikate isanu ni inswi ziwili. ³⁹Ayamulu yantu yikale kumakundi piyulu pa masote matonsu. ⁴⁰Yayikalika amakundi; makundi ga myaa ni hamsini. ⁴¹Pano asola mikate isanu ni inswi ziwili, na alola mwiwulu, aibariki pano ayapa yanafunzi yatule kumbele ya makundi. Na pano agawa inswi ziwili ko yantu yonse. ⁴²Yadya yonse mpaka yatosheka. ⁴³Yakonganiya ivipande vya mikate ino isile, Vyazyula vikapo ikumi ni viwili, na pia ivipande vya nswi. ⁴⁴Na yaliyakowa yatata elfu tano yadya mikate. ⁴⁵Mara ayanena yatante ko mashua yaye sehemu iyindi, hadi Bethisaida, wakati ayalaga amakundi. ⁴⁶Pano yaliyakowa yakuuka, yaya kumwamba ukulomba. ⁴⁷Pawa ijioni, ni mashuwa yawoo uwakati wuwoo ilipakasi ya bahari, nawe ali adyumwi kunse inkazu. ⁴⁸Na ayalola yakosoka ukuma amakasia kusababu umzaa ukuyaziwiya. Pano yakufikela umnawo aeyendelea, apita piyulu ni manze, na asita ukupeta. ⁴⁹Lakini pano yamlola akupita piyulu ni manze, yingelwa ni uwaswasi yakute umuzimu nayoma idyangu. ⁵⁰Kosababu yamlola yawa ningofi. Mara avwanga nayo ayanena, "muwe ni ujasiri! unene! mtamawa ni ngofi." ⁵¹Aingila mkasi ya mashua, umuza waleka ukupusha, nayo yashangaa kabisa. ⁵²Vivyo yatali yeliwe imaana

ya iyile imikate. Maana amasala gao geliwe kidogo.⁵³Nayo yavuka kumwambu, yafika kunse ya genesareti imashua yisha nanga.⁵⁴Pano yafuma piswa ya mashua, pano yamanya.⁵⁵Yanyana ukutangazya ko mikoa yonse na yaanzya ukuleta ayalwile kumachela, chila pano yapilika aizile.⁵⁶poponse pano aingila ko vijiji, au kumjini, au panamsenya, yatula ayalwile mahali pasoko, na yamsihi ayarusu yanguse ipembwe dya izwalo lyakwe. Na yonse yangusa yapola.

Chapter 7

¹Mafarisayo ni baadhi ya yayandishi yano yaliyakuwa yafumile kuyayusalemu ikonganeka ukumpilima umkola. ²Na yalola kuwa baadhi yayanafunzi yakwe yaliyakudya umkate kumakasa ganajisi; yino itafuzilwe. ³(Kwa mafalisayo ni ayahudi yonse yatakudya mpaka yafulwa amakasa gao visoga; yalemelela utamaduni ga yazee. ⁴Uwakati Mafalisayo pano yakuchinka kufuma mahali pa soko, yatakudya mpaka yafulale kwanza. Na kule shelia izinde zino yakuzilonda nkabisa, ndiyawa pamwi ni kufula vikombe, amsufulia, vyombo vya shaba, nanti viti vino vikutumea uwakati wa chakudya.)⁵Mafarisayo ni yandishi yamwuzya Yesu, "Kuchiyanafunzi yako yatakwikala kulingana ni tamaduni zya yazee, kwani yakudya mkate bila ukunawa amakasa?"⁶Lakini umkola ayanena, "Isaya alatabili ivisoga ukuhusu yanafiki, andika, 'yantu eya yakungeshimu kumilomo yao, lakini imwezo yao ilikutali nene. ⁷Yankuchitila insali zino zitakwite emana, yakufundisha isheria zya yantu kute mapokeo gao. ⁸Mwaileka isheria ya ku Mungu ni kulemelela ko pesi tamaduni zya yanadamu." ⁹Na avwanga kwao, "Mwayikana amri ya Kumungu kuulaisi ili ukuti mtunzye itamaduni zinu! ¹⁰Kwakowa Musa alavwangile, 'mweshimuni uso ni nyoko,' na 'weno avwangile amawi ejuu ya kusee wakwe au umai wakwe hakika akuzumala.' ¹¹Lakini mkovwanga, ' kama umuntu ndavwanga kwaisee wakwe au kwanyina, 'umusada wowonse wuno mwalimpokele kufuma kwane eyazina ya Hekalu, '(vivyo ukuvwanga kuti, ' ifumile kwa Mungu') ¹²Vivyo amrusu kuchita ijambo dyodyonse kwajili ya ubaba au umaye yakwe. ¹³Mkuyichita amri ya kuMungu kuwa bule kukuleta itamaduni zinu. Ni mambo mingi ga namna yiyo inomkuchita. ¹⁴Ayita amakundi tena ni kuyanena, 'mpilike unene, mwe yonse, na mngelewe. ¹⁵Kunsi chochonse kufuma piswa pa muntu chino chigezwa ukumfisha umuntu nichingila kwakwe. Bali ochele ndichamfuma umuntu chino chikumfisha. (Zingati: umstali ewuu, 'Kama umuntu yoyonse alina amatwi ga kupilika, na apilike' kunsi kunakala zya kale). ¹⁷Yesu pano agaleka amakundi na aingela munyumba, yanafunzi yakwe yamwozwa kuhusu umfano ewuu. ¹⁸Yesu avwanga, "Nemu pia bado mtali mmanye? Mtakulola ukuti chochonse chinochikwingila kumuntu chitandi chimchafule, ¹⁹Kosababu chitandi chie kumoyo wakwe, lakini chikwingila munda dyakwe na chikuputa ukuya msalani." ku mavwangi ega yesu achita vyakudya vyonse ukuwa visoga. ²⁰Aliavwangile, "Uchile chino chikumfuma umuntu chino chikumfisha. ²¹Kwakuwa ukufuma mkasi mwa muntu, piswa ni mwezo, kukufuma mawazo amawi, izina, uwivi, amauwaji, ²²umalaya, tamaa embwe, uwovu, kashifa, majivuno, uzovu. ²³Amaovu ega gonse gakufuma mkasi, ndiyo gale gakumchafula umuntu. ²⁴Alamka kutina pale ni kuuka ukuya kumkowa wa Tiro ni sidoni. Alaingile mkasi na atali akusiita umuntu yoyonse amanyeukuwa ali alipapo, lakini itali iwezekine ukumfisa. ²⁵Lakini ghafla wachimama, wino umwanakwe umche alialina roho inchafu, apilika habari zyakwe, aiza, na agwaa pamulu pakwe. ²⁶Wachimama wiyo ali umuyunani, wa kabila dya kifoeniki. Amsihi umkola amwinge pepo kufuma kwa mhala wakwe. ²⁷Yesu amnena umama, "yaleke ayana yadishwe kwanza, kwakuwa sivisoga kusola mkate wa yanche ni kusombela embwa. " ²⁸Lakini umama amjibu ni kuvwanga, "Sawa wikolo, nanti embwa panse pa meza ukudya amakombo ya vyakudya vya yanche. ²⁹Ayanena, "kwakuwa wavwanga evi, ule huru ukuya. mapepo gamtenanga umhala yako. " ³⁰Wachimama achinka kukaya kwakwe ni kumzana umhala wakwe alazile pachitala, ni pepo awa afumanga. ³¹Yesu afuma tena piswa ya kkowa wa tiro ni kupetila sdoni ukwelekeya ko Bahari ya Galilaya mpaka ikanda ya Dikapoli. ³²Na yamletela umuntu wino uchipole na atakupala visoga, yamsihi Yesuatule amakasa piyulu yakwe. ³³Amfumya piswa ya kundi ko siri, na atula ivinwe vyakwe kumatwi yakwe, na baada ya kuswa amati, ashema ululimi lwakwe. ³⁴Alola mwiylulu kumbingu, aesaa ni kumnena, "Efata," yiyo kuvwanga "funguka!" ³⁵Ni muda ulene amatwi gafunguka, na chino chizuwiye ululimi chononeka na awezwa ukupala visoga. ³⁶Na ayamulu yatamanena umuntu yoyonse. Lakini kadili vino ayamulu, vino yakutangazya ihabali zizyo kuwingi. ³⁷Hakika yashangazwa, ni kuvwanga, "Achita chila chintu vsoga. Nanti atyachita yavipuli kupilika ni ya bubu kuvwanga."

Chapter 8

¹Kunsiku zizyo kwale kulikundi ikulu, na yatale yadye ichiliwa. Uyesu ayeta ayanafunzii yakwe akayanena, ²"Ndina inkumbu ikundi eli, yendeleo ukwua nene ko nsiku zitatu na yatakuite chakudya. ³Ndenayatawanya yachinke kumakaya gao bila kudya yagawezya ukuzimia mnzila ko nzala. ni baadhi yao yafumile kutali sana. "

⁴Yanafunzi yakwe yamjibu, "Tukupata pe mikate yakutosha yakwikuta yantu eya kuyeneo lino lakalekwa?"⁵Ayauzya, "mnina vipande vinga vya mikate?" Yavwanga, "saba". ⁶Ayamuru amakundi yikale panse. Asola mikate saba, asamalezya kuli Mungu, ni kuyiputula. Ayapa yanafunzi yakwe yaitule imbele yao, nayo yaitula kumbele ya makundi. ⁷Pia yaliyalina inswi inche, ni baada ya kusamaliza, ayamuru yanafunzi yakwe yayagawe evi kayele. ⁸Yaliyadyile ni kutosheka. Nikukonganeka ivipande vino visile, ivikapo vikulu saba. ⁹Yakalibia yantu elfu zina. Na ayaleka yaye. ¹⁰Mara aingela ko mashuwa ni yanafunzi yakwe, na yaya kuukanda ya Dalmanuta. ¹¹Pano mafarisayo yafuma piswa ni kwanzya kubishana nawe. Yakusita ayape ishara kufuma mwiwuru, kukumjaribu. ¹²Atafakari kukina kumoyo wakwe avwanga, "kuchi ichizazi echi chikusita ishara? Nkuyanena umwemu kweli, kuni ishara ino elufumila kuchizazi echi." ¹³Pano ayaleka, aingila mkasi mwa mashua kayili, auka kwelekea upande uwundi. ¹⁴Wakati wuwo yanafunzi yiwililanga kusola imikate. Yatali ni mikate izaidi ya vipande chimwi chino chali chili kumashua. ¹⁵Ayaonya ni kuvwanga, "muwe minso ni mwilinde dhidi ya chachu ya mafarisayo ni chachu ya Kuherode. ¹⁶Yanafunzi yavwangana ayakola kuyakola, "Ukwasababu tutakuite imikate." ¹⁷Uyesu alemanya eli, na ayanena, "Kuchi mkwitongolela ukuhusu ukukoswa imikate? Mtamanyile bado? Mtakwelewa? imwezo yinu yawa imipepezu?" ¹⁸Mnina minso, mtakulola? mnina matwi, mtakupilika? Mtakwizukila? ¹⁹Panonalinayigawa imikate yitano kuyantu iyelufu zitano, mwalimsozile ivikapo vinga vizile vipande vya mikate?" Yamjibu, "ikumi ni viwili." ²⁰Na panonalinayigawa imikate saba kuyantu ielfu nne, mwalimsozile ivikapo vinga?" ²¹Yavwanga, "saba. "Ayanena, "Bado mtamanyile?" ²²Yiza Bethsaida. Yantu yawo yamleta kwa yesu umuntu umpofu na yamsihi uyesu amsemwe. ²³Uyesu amlema kwikasa wele umpofu, na amkolelela piswa ya chijiji. Pano aswa amati piyulu pamiso gakwe na ausha amakasa gakwe piyulu pakwe, amuzya, "ukulola chonse chile?" ²⁴Alola mwiwulu na avwanga, "Nkulola yantu yakuloleka kuti mite yinoikupita." ²⁵Pano anyolosha tena amakasa gakwe piyulu pamiso gakwe, umuntu wele alamka amiso gakwe, alola kayili, na alola chila chintu ichisoga. ²⁶Uyesu amuneka ayee kukaya na amunena, "utamaingila mjini." ²⁷Yesu awuka ni yanafunzi yakwe ukuya kuvijiji vya kaiseria yafilipi. Pano yalimnzila ayauzya yanafunzi, "Ayantu yakuvwanga unene neni?" ²⁸Yamjibu yavwanga, "Yohana mbatizaji. Ayande yavwanga, 'Eliya ' niyande, 'Umwi wa manabii." ²⁹Ayauzya, "Lakini umwemu mkuvwanga unene neni?" "Petero amnena, "Uwewe we kristo." ³⁰Uyesu ayaonya yatananenaumuntu yoyonse ukumhusu umkola. ³¹Na anzya kuyafundisha yakute Umwana wakule Adamu lazima ateseke ko mambo mingi, na akukaniwa nia viongozi nia makuhani yakulu, ni yandishi, na akuulagwa, ni nsiku zitatu akufufuka. ³²Aliavwangile ega kuuwazi. Pano Petero amusola kumbale nikwanzya kumkalipila. ³³Lakini Yesu agaloka ni kuyalola ayanafunzi yakwe ni kumkalipila petero ni kuvwanga, "Puti ku ntindi yane Shetani! Kujali amambo ga Kumungu, isipokwuwa amambo ga yantu." ³⁴Pano ageta amakundi ni yanafunzi yakwe pamwi, ni kuyanena, "kama kule muntu akusita kundonda, aikane umukola, asole umsalaba wakwe, andonde. ³⁵Kwakuwa yoyonse winokusita kuyokowa amaisha gakwe akugalovya, ni yoyonse winoagalovya amaisha gakwe ukwajili yane ni ukwajili ya injili, akugokowa. ³⁶Ikumsaidia chi umuntu, ukupata vyapanamsenya vyonse, na pano akupata ihasara ya maisha yakwe?" ³⁷Umuntu agawezya kufumya chi badala ya maisha gakwe?" ³⁸Yeyonse wenoagandola ku nsoni ni invango zyane kuchizazi echi cha umalaya ni chizazi cha mazambi, Umwana wa Kuyadamu alumlolola insoni pano alwiza ku ufalme wa kuli Baba ni ya maraika yatakatifu.

Chapter 9

¹Na aliavwangile ukwao, "Kuuhakika kuvwanga kwinu, ibaaddhi yinu kuli yantu yano yaliyimilile epa yataluwonja infwa ikabla yakulola ufalme wa kuli Mungu ukwiza kumaka," ²Nibaada ya nsiku sita, Uyesu ayasola Petero ni Yohana pamwi nawe kumwamba, yadyumwi. Pano anzya ukugeloka imbele zyawo. ³Imwenda yakwe yaanza ukung'aa sana, amaswefu zaidi, amaswefu kuliko umswefyaji wa panamsenya. ⁴Pano Eliya ni Musa yafumila kumbele yawo, na yaliyakupala ni yesu. ⁵Petero ajibu amnena Yesu, "Mwalimu, ivisoga uswesu ukuwa epa, na tuzenge insama zitatu, chimwi kwajili yako, nichindi chakuli musa nichindi chakuli Eliya. ⁶(Kwakwowa atali amanyile echeni chakuvwanga, awopa sana.)'Iunde dyafumela ni kuyakuwa. Pano izwi dyafuma mmalunde dyavwanga, " Ewi umwanane mtogilwe mpilikini umkola. " ⁸Ghafula, pano yaliyali yakulola, yatakumlola yoyonse pamwi nayo, isipokuwa Uyesu tu. ⁹Pano yaliyali yakutentemka ukufuma kumwamba, ayamalu yatamamnena umuntu yeyonse gale gonse ganomgawine, mpaka umwana wa adamu ndafufuka ukufuma kuwafu. ¹⁰Pano yagatunzya amambo yawo ayakola. Lakini yajadiliyana ayakola ku yakola ivi icheni emana yakwe "ukufufuka ukufuma kuyafwizu" ¹¹Yamwozya Yesu, "Kuchi yandishi yakuvwanga elazima Eliya aize kwanza?" ¹²Ayanena, "Ihakika Eliya alwiza kwanza kwokowa vintu vyonse. Kuchi yandekwa Mwana wa Adamu ilazima apate mateso amingi na atuwawe? ¹³Lakini kuvwanga ukwina Eliya akwiza, na yaliyamchisile kuti vino yatogilwe, Kutivile amandeko gavwangile ukuhusu umkola. ¹⁴Na panoyachinka ko yanafunzi, yalola ikundi ikulu dyampilimanga ni masadukayo yaliyakubishana nayo. ¹⁵Napano yamlola, ikundi dyonse dyashangaa ni kumnyanela ukumlola. ¹⁶Ayauzya Yanafunzi yakwe, "Mkubishana nayo yva chii?" ¹⁷Umwi wawo kwi kundi amjibu, "Mwalimu, nkamlesile umwanane ukwako; alina imizimu yino ikumchita atamavwanga, ¹⁸Nayasababishia ukutetemeka nikumgwisha panse, ni kufuma povu mnomu ni ukusha amino ni ukukalaa. Nayalomba Yanafunzi yako kumtesha umzimu, lakini yapotwa. ¹⁹Ayajibu, "Ichizazi chinokwiza kuwela, kwikala nemu ku nsiku chii? nkwisolela nemu npaka isiku chii? Mletini kwane. ²⁰Yamletela umwana wakwe. Roho umchafu panoamlola Uyesu, ghafla amchita kutetemeka. umlumendo agwa panse nikufuma indofulu mnomu. ²¹Yesu amwozya ubaba yakwe, "Aliakuwa evi ko muda chii?" uyise avwanga tangu uwanche. ²²mara izinde ukugwa pamoto au mmansi, ni kujalibu kumulaga. Kama ungachita chochonse utulolele inkumbu na utasaidie. ²³Yesu amnena, "kama uli teyari? chela chintu chikuwezekana kuyoyonse ndamini. " ²⁴Ghafla use wa mwana alila ni kuvwanga, "Kwaamini nsaidie ukutokwamini kwane. " ²⁵Wakati Yesu pano alola kundi likunyamnila kwao, amkalipila roho umchafu ni kuvwanga, "we roho wa bubu ni chipuli, kukwamulu mleke, utamaingila kwakwe kaili. ²⁶Alila kumaka ni kumwamazya umwana ni roho amtena. umwanche aloleka kuti afwile, Pano ayingi yavwanga, "Azumalanga, " ²⁷Lakini Yesu amsola kwikasa amwusha, ni umwanche aimilila. ²⁸Ulundi yesu pano aingila mkasi, Yanafunzi yakwe yamwuzya chitendeko, "kuchi tutakwezya kumfumya?" ²⁹Ayanena, "Kunamna eyi atakufuma ispokowa kumaombi. ³⁰Yafuma pale ni kuputela kugalilaya. Atakusita muntu yoyonse amanye yalipo, ³¹Kwakuwa aliakuwa akufundisha yanafunzi yakwe. Ayanena, "Mwana wa Adamu yakufisha mmakasa mu yantu na yakumulaga. Panalowa afwanga, baada ya nsiku zitatu akufufuka kayili. ³²Yatakwelewa amaelezo ega, na yopa ukumuzya. ³³Pano yafika Kaperanaumu. Wakati yakuwa munyumba ayauzya, "Mwalimkwamba chii mnzila"? ³⁴Lakini yawa nachele. Kwani yaliyakubishana mnzila ukute oni akuwa ukulu sana. ³⁵Aikala panse ayeta ikumi ni yawili pamwi, na avwanga nayo, "kama yoyonse akusita ukuwa wa kwanza, olazima awe wa kumwishi ni umtumishi wa yonse. ³⁶Amsola umwanche umche amutula pakasi pao. Amusola mkasa gakwe, avwanga, ³⁷Yeyonse wino akumpokela umwanche kuti wii kwizina dyane, ankupokela nene, ndi awa muntu akumpokela, atankupokela unene tu, lakini wele wenaantumile. ³⁸Yohana amunena, "mwalimu twamlola umuntu akutisha imizimu kwizina dyako na twamkaniya, kosababu atakutulonda. " ³⁹Lakini Uyesu avwanga, "mtamamkaniya, kwakowa kuni wino aluchita kazi enkulu ku zina dyane ni pano badaye avwange invwango ibaya lyolyonse ukwane. ⁴⁰Yeyonse wino atakowa ichinyume nesu ali upande witu. ⁴¹Yeyonse wino akukupa chikombe cha manse ya kunwa kusababu uli ni kristo, ukweli kuyanena, atakuloviya thawabu yakwe. ⁴²Yeyonse wenoakumkosesha eya ayache yanoyakumbwela unene, ikuwa ivisoga kwakwe ukunyepwa iwe lya kushela musingo ni kusumbwa mbahari. ⁴³Kama ikasa lyako lyakukosesha liputule. Uheri ukwingila kuuzima bila ikasa kuliko kwingila kuu kumu ni makasa gonse. kuu moto" unoutakuzima". ⁴⁴(Zingatia; Umstari ewo, "mahali pano insimi zitakufwa ni moto unoutakuzimwa. "munsi ku nakala zya kale). ⁴⁵Kama idyulu lyako likukosesha, putula. Ubola ukwako ukwingila kupanga wembovu, kuliko ukusumbwa hukumuni ni amwulu gawili. ⁴⁶(Zingatia; umstari ewo, "imahari pano insimi zitakufwa ni moto unoutakuzimika" ulimunsi kunakala zya kale). ⁴⁷Kama ilinso lyako lyakukosesha liipe. Nafuwingile mufalme wa kuli Mungu wawa ni ilinso limwi, kuliko ukuwa ni minso gawili ni kusumbwa kuzimu. ⁴⁸Mahali pano pali insimi zinozitakufwa, ni moto utakuzimika. ⁴⁹Kwakwuwa chila umwii alopwa ni moto. ⁵⁰Ichumvi ichisoga, kama chumvi chalovwa unonu wakwe,

ukuchecheta ule chiwe ni unonu kayili? Muwee ni chumvii kati yinu mweyakola, na muwee ni amani kwa chila muntu."

Chapter 10

¹Uyesu awuka yeneo lilo ni kuya kuu mkoa wa uyahudi ni yeneolyakumbele ya luzi lwa yorodani, ni makutano yamlonda kayili. Ayafundisha kayili, kute kawaida yakwe kuchita. ²Ni marisayo yiza ukumjema nikumuzuza," Uhalali kumonsi kumleka umkayi wakwe? " ³Yesu ayajibu, "Musa alayanenile chii?" ⁴Yavwanga, " Musaa alalusu ukucholonga icheti cha kulekana nikumwinga umama." ⁵Kosababu ya mwezo yinu imikomu ndiyo maana ayandekila isheria eyi, "Yesu ayanena. ⁶Lakini kufuma umwanzo wa oumbaji, 'Mungu ayaumba utata ni umama.' ⁷Kosababu eyi utata akumleka uyise wakwe ni umayi wakwe, ⁸ni yayo yawili yakowa umwele umwi; kwakowa si yawili kayili bali umwele umwi. ⁹Kwa hiyo cheno aunganisha Umungu, umwanadamu atamatenganisha." ¹⁰Pano yawa mkasi munyumba, yanafunzi yakwe yamwuzya kayili kuhusu echi. ¹¹Ayanena, "yoyonse weno akumleka umkai ni kumsaka umhala uwindi, akuchita umalaya ukwakwe. ¹²Umama nawe ndamleka umwonshakwe ni kusakwa ni monsi uwindi, akuchita umalaya." ¹³Nayo yamletela umwana wao umche ili amsheme, likini yanafunzi yamkalipila. ¹⁴Lakini yesu pano amanya chicho, atli afulaiye nadyo kabisa ayanena, "Yarusini ayanche ayache yize kwane, na mutamayakaniya, kosababu yano yali kuti yaa ufalme wa mwiwulu uwa kwao. ¹⁵Ukweli kuyanena, yoyonse wina atakupokela ufalme wa Kumungu kuti yanche wala atandi ayingile koo falme wa Mungu. ¹⁶Pano ayasola ayanche mmakasa mwakwe ni kuyabariki kukuyatulila amakasa gakwe piyulu pao. ¹⁷Na pano anzya esafari yakwe muntu umwi amnyanila asukama imbele yakwe, amwuzya, "mwalimu mwema, chite chii ili mbweze kurithi upanga wa jumla?" ¹⁸Ni Yesu avwanga, " Kuchii ukungita mwema? Kuni wino umwema, isipokuwa Mungu adyumwi. ¹⁹Uzimanyile iamri: 'Utamaulaga, utamazini, Utamiwa, kukowekezya uufi, utamakowa, Yeshimu ubaba ni umaye yako." ²⁰Umuntu wele avwanga, "mwalimu, ega gonse nageshimu tangu nali ne mlumendo." ²¹Yesu amlola ni kumtogwa. Ayanena, "Wapongokilwa ni chintu chimwi. ukupaswa ukuguguzya vyonse vino ulinavyo na uyape yamasikini, na ukuwa ni iazina mwiwulu. Pano wize undonde. " ²²Lakini akata tamaa kosababu ya ivwango zii; auka ni uzuni, kwakowa aliali ni nsao inyingi. ²³Yesu alola ipande zyonse ni kuyanena yanafunzi yakwe, "Ojinsi chii vino ivitazu ko tajiri ukwingila ko falme wa Mungu! ²⁴Yanafunzi yashangazwa ku nvwango ezi. Lakini Yesu ayanena kayili, "Ayanche, ni jinsi chii vino ivigumu kwingila kofalme wakumungu! ²⁵Ulaisi kongamia kuputa kwii lina lya sazia, kuliko muntu tajiri kwingila ko falme wa Mungu." ²⁶Yamshangazwa sana ni kuvwangana, "Vivyo oni akokoka" ²⁷Yesu ayalola ni kuvwanga, " Ko binadamu yitakuwezekana, lakini siyo kuli Mungu. Kwakowa kuli Mungu gonse gakuwezekana. " ²⁸Petero anzya ukupala nawe, "Lola twaleka vyonse na twakulonda." ²⁹Yesu avwanga, "wukweli nkuyanena umwemu, kuni wino alekile ikaya, au kaka, au umzichakwe, au umayi wakwe, au uyisee, au ayanakwe, au ense, ukwajili yane, ni kwajili ya Injili, ³⁰wino atakupokela mara imya zaidi ya isai epa panamsenya; ikaya, kaka dada, umayi, ayanche ni ense, kumateso, ni ulimwengu wizile, upanga wa milele. ³¹Lakini ayingi yano ya kwanza yakuwa ya mwisho ni ya mwisho yakuwa ya kwanza. ³²Pano yaliyali mnzila, ukuya kuyesalemu, yesu ali ayakolelewa kumbele yao. Yanafunzi yashangaa, ni yale yano yaliyakuwa yakumlonda kunyuma yoo. Pano yesu ayatisha nkunpelo kayili yale ikumi ni yawili na anzya kuyanena chino chimfumile epa pakasi. ³³Lola tuyile kuyerusalemu, ni umwana wa adamu yakumfisha kuyamakuhani kuyakuu ni yandishi. Yakumhukumu afwe na yakumtisha kuyantu ya Mataifa. ³⁴Yakumshitaki, yakumswila amati, yakumuma ivichoto, ni yakumulaga. Lakini baada ya insiku zitatu akufufuka. ³⁵Yakobo ni Yohana, ayana ya zebedayo, yiiza kwakwe ni kuvwanga, "mwalimu, tukukusita utuchitile chochonse chile nditwakulomba. " ³⁶Ayanena, "mkusita njachitile chii?" ³⁷Yavwanga, "Turusu twikale newe kuutukufu wako, umwi kwii kasa lya kulia ni wende kwikasa lya kushoto." ³⁸Lakini Yesu ayajibu, "Mtamanyile chino mkulomba. Mgawezya ukunwela ichikombe chino nkunwela au ukustaimili ubatizo uno kubatizwa?" ³⁹Yamnena, "Tukuwezya" Yesu ayanena, chikombe chino nkunwela, mkuchinwela. Ni ubatizo uno ukwao nabatizwa, mkustaimili. ⁴⁰Lakini wino akwikala kwikasa lyane lya kuume au kwikasa lya kushoto sio unene wa kufumiya, lakini ukwa yale yano ukwao yakandaliwa. ⁴¹Yale yanafunzi ayandi ikumi panoyapilika ega, yaanzya ukulakila Yakobo ni Yohana. ⁴²Yesu ayeta kwakwe ni kuvwanga, "mmanyile yale yanoyakuzaniwa ukuwa ayatawala wa yantu ya Mataifa ukuyatawala, ni yantu yao mashuhuri ukuyalangisha amamlaka ukwao. ⁴³Lakini itakupaswa ukuwa evi ikati yinu. Yoyonse wino akusita ukuwa umkulu ukwinu lazima atumikele, ⁴⁴ni yoyonse wino akusita ukuwa wa kwanza ikati yinu ulazima awe umtumwa wa yonse. ⁴⁵Kwakuwa mwana wa kuadamu atali aizile ukutomekelwa bali ukutomeka, ni kugafumiya amaisha gakwe ukuwa ifidia kuyingi. ⁴⁶Yiza kuyeriko. Pano aliakuuka kuyeriko ni yanafunzi yakwe ni kundi ikulu, umwana wa Timayo, Battimayo, umpofu umlobaji, aikala nkunpelo ya nzila. ⁴⁷Pano apilika ukuti Uyesu mnazareti, anzya ukuma idyango ni kuvwanga, "Yesu, mwana wa Daudi, ngulumie!" ⁴⁸Ayingi yamkalipila wele uchipofu, yamnena atuzye. Lakini alila ku lyango zaidi, "Mwana wa kudaudi, ngulumie!" ⁴⁹Yesu aimilila ni ukwamuru yamwete. Yamweta wele uchipofu, yavwanga, "uwe we mjiu! wuka! Uyesu akukwita." ⁵⁰Alisumba nkunpelo ikoti lyakwe, anyana

sana, ni kwiza kwa yesu.⁵¹ Yesu amjibu ni kuvwanga, "Ukusita kuchile chii?" Wele wachi tata umpofu ajibu, "mwalimu nkusita kulola. " ⁵² Yesu amnena, " Yanga. Imani yako yakupoziya. "Papone aminso gakwe galola; ni kumlonda yesu mnzila.

Chapter 11

¹Uwakati wuwo pano aiza Yerusalemu, pano yasungelela Basthfage ni Bethania, komlema wa mizeituni, Yesu ayatoma yawele umiyongoni mwayanafunzi yakwe ²na ayanena, "Yangini kukijiji chilipinpi nesu. Pano mwingela mumo, mkuza ichidama cha inpunda chitachili chitantwe. Sapulini mkamnete ukwane. ³Nakama yoyonse ayanena, 'kuchi mkuchita vii'?, mkupaswa kuvwanga, 'Uwikolo akumsita nikayili akumchinsya epa'." ⁴Yaya nikumzana umwana wa npunda anyefilwe piswa pamnyango apaswefu pawazi, nayo yamfungulila. ⁵Nibaadhi yayantu yimelile pale na yamnena, "mkuchita chii, ukumsapula umwana wa npunda weyo?" ⁶Yamnenakama Uyesu vinoaliayanenile, na yantu yaleka aya. ⁷Yanafunzi yawili yaya ukumleta umwana wa inpunda ukwa Yesu ni kwanza ivizwalo yvawo piyulu yakwe ili yesu aweze kutanta. ⁸Yantu ayingi yanza amazwalo gao munzila, na yandi yanza amatawe gano yagavuna kufuma kumavyalo. ⁹Yale yano yaliyayile kumele yakwe ni yale yano yaliyamlonzile yuma ilyango, "Hosana! Abarikiwa wino ayizile kwizina lya kubaba. ¹⁰Ubarikiwe ufalme wuno wizile wa baba wito Daudi! Hosana kwa wino alimwiylulu" ¹¹Pano Yesu aingila Yerusalemu na aya kuhekalu ni kulola chila chintu. Sasa, uwakati pano waya, Bethania pamwi nayo ikumi ni yawili. ¹²Ulusiku luno lwalonda, wakati pano yawa yachinkile ukufuma Bethania, alealini nzala. ¹³Na alola umti wa mtini ulina amafwa ukutali, Aya ukulola kama ugawezya ukupata chonchonse kwiylulu yakwe. Niwakati pano aya kwu wuwo, atali apasile chochonse isipo ukuwa amafwa, kwa kuwa itali ajila ga mtini. ¹⁴Aunena, "Kunsi yoyonse wino akudya itunda ukufuma kwako kayili. "Niyanafunzi yakwe yapilika. ¹⁵Yiza Yerusalemu, nawe aingila kuhekaluni nikwanzya kuyafumwya piswa ayaguzya ni ayagulaji mkasi ya hekalu. Azitenka imeza zya yabadilishaji ya hela ni ivisumbi vya yale ayaguzya indiwa. ¹⁶Hatali alusiye yoyonse ukusenda chochonse kuhekaluni chino chakaguzwa. ¹⁷Ayafundisha ni kuvwanga, "Vipe itali yandikwe, 'ikaya yane ikwitwa ikaya ya nsali kumataifa gonse'? lakini mwachita insama lya ayivi". ¹⁸Makuhani yakulu ni yandishi yapilika vino aliali akuvwanga, nayasita inzila ya kumulaga. Nanti vivyo yaliyofile kwusababu ikundi yaliyashangazwa ni amafundisho gakwe. ¹⁹Ni chila wakati jioni yingila panoyafika, yauka kumjini. ²⁰Pano yaliyakuwa yakutembela umunao, yalola umuti wa mutini wakalanga npaka imisisi yakwe. ²¹Petelo akumboka ni kuvwanga, "Rabi! Lola, umuti wa mtini unowautipa wakalanga". ²²Yesu ayajibu, "muwe ni amani kuli Mungu. ²³Mwamini nkuyanena ukuti chila wino aunena umwamba ewu, 'Uka, naukisumbe wemkola mubahari, 'na kuti utakwite amashaka kumwezo wakwe lakini akwamini ukote avwangile chikufumila, vivyone mungu akuvichita. ²⁴Kwahiyo nkuyanena: chila chintu chino mkulomba ni ukuuzya ukwajili yakwe, amini ukute mkupokela, navyo vikuwa vikuwa vya kwinu. ²⁵Wakati pano mkwimilila ni kulomba, mkusitiwa kusamehe chochonse chino mlinacho dhidi yayoyonse, ili ukuti Ubaba yinu wa mwiylulu ayasamehe amakosa ginu. ²⁶(Zingatia mstari huu, "Lakini ndimtakusamehe, wala u Baba yinu uwamwiylulu hatakuyasamehe idhambi zinu" muni kunakala zya kale). ²⁷Yiza kuyerusalemu kayili. Ni yesu pano awa akupita kuhekalu, makuhani yakulu, ayandishi ni yazee yiza kwakwe. ²⁸Yamnena, "kumalaka chi ukuchita amambo ega?" na oni wino akupile amamlaka kugachita ga?" ²⁹Yesu ayanena, "Nkuyauzya iswali limwii. Nenini na unene nkuyanena kumamlaka chi nkuchita amambo ega. ³⁰Ivi, ubatizo wa yohana ufumile mwiylulu au ufumile kumuntu? Njibuni. ³¹Yajadiliana imiongoni mwao ni ukupotana ni kuvwanga, "Kama nditwavwanga, 'afumile mwiylulu,' akuvwanga, 'Kuchi basi mtali mwamini?' ³²Lakini nditwavwanga, 'ukufuma kuyantu,'..." Yayopa ayantu, kwakowa yonse yalemelela kuti yohana aliali Unabii. ³³Pano yamjibu yesu kuvwanga, "Tutamanyile. Pano yesu ayanena, "wala unene ntakuyanena kumamlaka chii nkuchita amambo ega.

Chapter 12

¹Pano uyesu anzya kuyafundisha ku mifano. avwanga, "Umuntu aliatagile ichalo cha izabibu, apilimya uluwa, na asemba ilina lya ukusindika umvinyo. Azyenga umnala ni pano apangisha chalo mizabibu kuyalemi ya mizabibu. Pano asafili isafari ya kutale. ²Wakati pano afika, amtoma umtumishi kuyalemi ya mizabibu ukupokela ukwao baadhi ya matunda ga chalo cha mizabibu. ³Lakini yamlema, yamuma, ni ukumwinga bila chonchonse. ⁴Amtoma ukwao umutumishi uwindi, yamjeluhi kumtwe ni kumchitila mambo ga nsoni. ⁵Bado amtoma uwindi, ni wi umwi yamla. yaliyachitila ayandi ayingi amambo kuti gagone, yayumani yandi kuyaulaga. ⁶Awa bado ni muntu umwi zaidi wa kumtuma, umwana amtogilwe. Nawe ali wa mwisho wino amtumile kwao. Akuvwanga, "Yakumweshimu umwanane". ⁷Lakini yapangaji yavwangana ay akola kuyakola, "Ewi wino umrithi. Izini, ebu tumulage, ni urithi ukuwa wa kwitu," ⁸Yamzinganila, yamulaga ni kumsumba piswa nichalo cha mizabibu. ⁹Kuvivyo, akuyachita chii umusawa wa chalo cha mizabibu? Akwiza ni kuyangamiza ayalemi ya mizabibu na kuyapaa ichalo cha mizabibu kuyandi. ¹⁰Mtalimpate ilyandeko eli?" Iwe lino ayazyengaji yakanile, lyawa iwe lya kunpelo. ¹¹Eyiifumile kwa Bwana, na olyajabu pamiso pitu, " ¹²Yasita ukumlema Yesu, lakini yopa amakundi, kwani yaliyamanyile ukuwa alavwangile umfano uwo dhidi yao. Vivyo yamleka nikuya zyawo. ¹³Pano ayatuma ibadhi ya mafalisayo nimaherodia ukwakwe ili ukumtega kumaneno. ¹⁴Panoyafika, yamnena, "mwalimu, tumanyile ukuti utakujali amaoni ya yeyonse na utakulangisha upendeleo kati yayantu. Ukufundisha inzira ya kumungu kuukweli. Je! Ehaki ukolepa kuli kaisari au la? Je! tungalipa au la? ¹⁵Lakini yesu amanya unafiki wawo ni kuyanena, "kuchi mkunjema? Npini ihela mbweze kuilola." ¹⁶Yaleta imwii kuli yesu, Ayanena, "je! isura uyakwani ni mandishi gano galipa ugakwani? Yavwanga, "Yakukaisari. " ¹⁷Uyesu ayanena "Mpini Ukaisari ivintu vya kukaisari ni mungu ivintu vya Kumungu." yakatala. ¹⁸Pano masadukayo, yakuvwanga nkunsi ufufuo, yamnyela. yamwuzya, yavwanga, ¹⁹Mwalimu, Umusa aliatwandikile ukwua, 'Ndiyawa uwaluko wa muntu ndafwa ni kumleka umkai ku nyuma yakwe, lakini atalekile ayana, umuntu akumsola ukaluko lwakwe, ni ukwisitila ayana kwajili ya uwaluko lwakwe. ²⁰Kwalikuli ni yaluko saba, wakwanza amsola umkai ni badae afwa, atali alekile ayana. ²¹Pano wauwili amusola nwe afwa, atali alekile ayana. Ni wa utatu vivyonyene. ²²Ni saba afwa bila kuleka ayana. Umwisho ni umkai afwa. ²³Uwakati wa ufufuo, pano yalufufuka kaili, vipe! Aluwa umkai wakwani? ayonsi saba yaliyali ayonshakwe. ²⁴Yesu ayanena, "vipe! eyi si esababu ukuwa yakayalovya, ko sababu mtamanyile amandeko wala amaka ga Mungu?" ²⁵Uwakati wa ufufuo ukufuma kuyafwizu, yatalusaka wala ukwingila kundoa, yaluwa kuti yamalaika ya mwiwulu. ²⁶Lakini ukuhusu ayafwizu yano yalufufuliwa, vipe! mtakusoma amandeko kufuma kuchetabu cha musa, kumazwi ga ichisanzu, vino Mungu aliavwangile ni kumnena, 'Unene ne Mungu wa kui Brahimu, ni Mungu wa Isaka, ni Yakobo?' ²⁷Umkola siyo Mungu wayafwizu, bali wayano ayapanga. ukweli mwakazowa. ²⁸Umwi wa yandishi ayiza ni kugapilika amavwanzi gao; alola ukuti Yesu alayajibu ivisoga. Amwuzya, "vipe! uamri yipe yino yamhimu zaidi kuzwyonse?" ²⁹Yesu am jibu, "Yino yamhimu oye, "Pilikini, Israeli, Bwana Umungu witu, Ubwana aliumwi. ³⁰Lazima tumtogwe Bwana Mungu wako, kumwezo wako wonse, kuroho yako yonse, kumasala gako gonse, ni kumaka gako gonse. " ³¹Iyamri ya uwili oyi, 'Olazima umtogwe ujirani yako kuti vino witogilwe wemkola. 'Kunsi amri eyindi inkulu kuleka ezii." ³²Umwandishi avwanga, "Kweli mwalimu! wavwanga kweli ukuti Umungu aliumwi, na kunsi uwindi zaidi yakwe. ³³Ukumtogwa umkola kumoyo wonse, nikomanyi wonse ni kumaka gonse, ni kumtogwa jilani kuti wewe, ni umhimu mno ukuleka amatoleo ni dhabibu zya ukuteketezya. " ³⁴Wakati Yesu pano alola afumya ijibu lya masala, amnena, "Wewe utali kutali ni ufalme wa Mungu. "Baada ya papo kunsi nanti umwi winoakusubutu ukumwuzya Uyesu amaswali gogonse. ³⁵Ni Yesu ajibu, panoaliali akuyafundisha kwu hekalu, "Vipe! ayandishi yakute vipe ukute Ukristo omwana wakuli Daudi? ³⁶Daudi umkola kuroho mtakatifu, avwanga, 'Bwana aliavwangile kuli Bwana wane, ikala kwikasa lyane lya kulia, npaka nchite yaduwi yako ukowa pamulu gako.' ³⁷Daudi umkola akwita kristo, 'Bwana' vipe! omwana wakuli Daudi kuchani?" Nimakundi amakulu lyampilika ku furaha. ³⁸Komafundisho gakwe Uyesu aliavwangile, "mwichenchezye niyandishi, yanoyakotamani ukupita nia nkanzu intali ni kulaulwa komasoko. ³⁹ni kwikala kuvisumbe ivkulu komasinagogi ni kusikukuu kuyikolo. ⁴⁰Kayili yakudya makaya ga ayajane na yakulwomba amalombi amataliili ayantu yayalole. Eya ayantu yakupokela ihukumu inkulu." ⁴¹Pano Yesu aikala panse kalibu nisandeko lya sadaka mkasi mwa eneo lya hekalu; alakolola ayantu yakufumwya ihela zyao mkasi mwisandeko. Ayantu yingi yansao yakutula ichiyasi ichikulu cha hela. ⁴²Pano wachimaye umjane umasikini aiza ni kutula vipande viwele, kusamani ya senti. ⁴³Pano ayita yanafunzi yakwe ni kuyanena, Welini kwuyanena, uwachimama ewe mjane atula ichintu chikulu uzaidi ya yonse yanoyafumwya kwisandeko lya sadaka. ⁴⁴Vino yonse ukutokana ni uwingi insao zyao. lakini umama mjane ewi, ukufuma kupina wakwe, atula ihela yonse yino atakusita ukuitomela kumaisha gakwe."

Chapter 13

¹Yesu pano awa akupita kufuma kuhekalu, umwii wa yanafunzi yakwe yamwizya, "Mwalimu lola amawe ega gakushangazya ni imizyengo!" ²Ayanena, Ukulola amazyengo ega amakulu? Kungsi nanti iwe limwi lino lilushala piyulu ya lindi lino litalugwisha panse". ³Nawe pano aliakuwa aikazile piyulu pamwamba wa mizeituni kunyuma ya hekalu, Petero ,yakobo, yohana ni Andelea yamwuzya kusili, ⁴" Tunene, amambo ega galuwa isiku chii? Ni echeni idalili ga mambo ega ukufumila?" ⁵Yesu anzya kuyanena, "Wini makini kuti umuntu yoyonse atamayaznvy. ⁶Ayingi yaliza kwizina lyane yavwanga, 'Unene nemkola', nikuyalovya yiingi. ⁷Ndimwapilika ivita ni ishente, mtamopa; amambo gatakwite ukuleka ukufumila, ila umwisho utale. ⁸Inse iliuka ikinyume ni Inse eyende, ni utemi ichinyume ni utemi. Paluwa ni umtetemeko isehemu zindezinde, ni inzala. Ewu umwanzo wa uchungu. ⁹Muwee minso.Yakuyatwala kumabalaza, na mkumwa kumasinagogi. Yakuyaimilisha kumbele ya kuyatawala ni yafalume kwajili yane, kama kushuda ukwao. ¹⁰Lakini injili kwanza yubiliwe kuunse zyonse. ¹¹Pano yasita yayalema ni kuyalemeke, mtamopa ukuhusu chile chino mkuvwanga. Mkasi wa muda wuwo, mkupiwa cheni cha kuvwanga; mtaluwa umwemu ndimwavwanga, ukuti Roho mtakatifu. ¹²Uwaluko akumshitaki uwaluko ukumulaga, uise ni umwana nakwe. Ayana yalwimilila ichinyume ni cha kuyise zyao ni kusababisha kwiulaga. ¹³Mlutuwiwa ni chila muntu kosababu ya izina lyane. Lakini aluvumilia mpaka mwisho, umuntu wiyo alokoka. ¹⁴Pano mululola indakaliko lya uwononi wimilila pale litakusitiwa ukwimilila (wino asoma amanye ni kumanya), pano yano yalimkasi ya Yuda yanyanele kumwamba, ¹⁵wino ali mwiwulu ya nyumba aike pansu ya nyumba, auukusola chochonse chino cha piswa, ¹⁶ni wino ali kuchalo achinke ukusola ivizwalo vyakwe. ¹⁷Lakinini oleyawo aychimama uya ndaa ni yano yakonsya insiku zizyo! ¹⁸Lombini itamafumela uwakati wa npepo. ¹⁹ukuti paluwa ni amachulo amakulu, ambavyo itali ifumile tangu ukuumbwa kunamsenya, mpaka isayi, kungsi, wala itali ifumele kayili. ²⁰Mpaka Bwana panoapungoza insiku, kungsi umwele ulokoka, lakini kwajili ya uteule, yanoaluyachagola, alupunguzya inamba zya nsiku. ²¹Uwakati wuwo umuntu yoyonse aluyanena, lenga, Ukristu ali paa! au 'lenga, ali pale!' mtwalwamini. ²²Ukuti yakristu ya ufi ni manabii ya ufi yalufumila ni kufumya ishala ni majabu, ili ukuti, yayakowe, nanti ayateule. ²³wini minso! nayanenanga ega gonse kabla uwakati. ²⁴Lakini ebaada ya amachulo ya nsiku zizyo, idyuwa lilitiwa igiza, umwezi utalofumya umwanga wakwe, ²⁵intongwa zilugwa kufuma mwiwulu, ni makaa ganogaliko mwiwulu zilutingishika. ²⁶Pano yalumlola Umwana wa Adamu akwiza mmalunde kumakaa amakulu ni utukufu. ²⁷Pano alutuma yamalaika yakwe ni ukuya konganiya pamwi ayateule yakwe kufuma ipande kuu zine zya pana msenya, ukufuma mwisho wa mwiwulu. ²⁸Kumtini ifunzini. Kama itawe likuweza kufumiya ni kutula haraka amafwa gakwe. pano mkumanya ukuti ichisenya chili pinpi. ²⁹Vino chili, pano mlulola amambo ega gakufumela, manyini ukuti gali pinpi, ni umniyango. ³⁰Ikweli, kuyaneni, echi ichizazi chitaluputa kutali kabla amambo ega gatali gafumile. ³¹Mwiwulu ni panse vilopota, lakini amavwango gane gataluputa kamwe. ³²Lakini ukuusu isiku yiyo au saa, kusi wino amanyile, nanti yamalaika ya mwiwulu, nanti umwana, ila uyise. ³³Iwini miso, Lengini, kusababu mtamanyile omuda chii galutokea. (Zingatia: mstari huu, "Mwe ayangalifu, Lengini na mlombe kusababu... "musi kunakala ya kale). ³⁴Kuti muntu wino akuya msafari: aleka inyumba yakwe, ni kumtula umtumwa wakwe ukowa mtawala wa nyumba, chila umwi ni kazi yakwe. Ni ukumlusu umlinzi kwikala minso. ³⁵Kwahiyo iwini miso! kwani mtamanyile insiko chii bwana wa nyumba pano alunchinka kunyumba, igawezekana ijiyoni, usiko pakasi, wakati umkolwe pano akolukila, au umnao. ³⁶Kama akwiza ghafra, atamazana ulazile. ³⁷Chile chino vwangile ukwako nkuchivwanga kwachela muntu: Keshini!"

Chapter 14

¹Yali insiku ziwili tu baada ya sikuku ya pasaka na ya mikate inoitatuzilwe chachu. Makuhani yakulu ni yandishi yaliyakusita inamna ya kumlema Yesu kuhila ni kumlaga. ²Kwakuwa yaliyavwangile, "Sio uwakati ewu wa sikuku, yantu yatamiza kuchita ghasia." ³Wakati uyesu panoaliakuwa Bethania kukaya kwa simoni umkoma, ni panoaliakuwa akuya kumeza umama umwi ayiza kwakwe alini nsupa ya malashiya nardo safi ga galama inkulu sana, aivuna insupa ni ukwitelela piyulu ya mtwe wakwe. ⁴Lakini kwawa ni baadhi yao yanoyalakalike. Yinena ayakola kuyakola yakuvwanga, "Echeni sababu ya kulovywa ewu? ⁵Manukato eya yagawezya ukuguguzya kuzaidi ya dinari emiya zitatu, nayapiwe yamaskini." Nayo yamkalipila. ⁶Lakini yesu aliavangile, "Mlekini adyumwi. Kuchi mkungamazya? Achisile ijambo isoga kwane. ⁷Insiku zyonse yamasikini mninayo, ni uwakati wonse panomkutamani mgawezya ukuchita amasoga kwao. ⁸Achita chile chino agawezya: aupakaumwele wane amafuta kwajili ya amazyiko. ⁹Kweli kuyanena, chela mahali injili pano ikuhubiliwa panamsenya ponse, chile chino achisile umhala ewi chiluvwangiwa kuukumbusho wakwe. ¹⁰Pano Yuda Iskariote, umwi wa yale ikumi ni yawili, aya kuyakulu ya makuhani ili kute apate ukumlemeka ukwao. ¹¹Wakati yakuu ya makuhani panoyapilika vinyo, yazanga na yaayidi ukumpa ihela. Anzya ukusita nafasi ya ukumlemeka kwao. ¹²Katika isiku ya kwanza yaminate inoitasilwe wakati panoyafumya umwana wa nfele wa pasaka, yanafunzi yakwe yamnena, "Ukusita tuyee pee tukandaye ili upate ukudya indyo pasaka?" ¹³Ayatoma yanafunzi yakwe yawele ni kuyanena, "Yangini kumjini, ni monsi wino asenzile inyungo akulolana nemu. Msitini. ¹⁴Ikaya ino akwingila, mlondini ni mnene uwa kaya yiyo, Umwalimu avwanga, Chilipe chumba cha yageni pape panokudya Pasaka ni yanafunzi yane?" ¹⁵Akuyalangisha ichumba cha piyulu ichikulu chino samani yakwe chinochili tayari. Chitini amandalizi kwajili yitu pale. " ¹⁶Yanafunzi yauka yaya kumjini; yazana chila chintu kuti vino aliayanenile, na yandaa chiliwa cha pasaka. ¹⁷Wakati pano yawa ijiyoni, aiza ni yale ikumi ni yawili. ¹⁸Ni pano yawa yakusungelela meza ni kudya, yesu avwanga, "Ukweli kuyanena, umwi kati yinu winoakudya pamwi nene akusaliti." ¹⁹Yonse yasikitika, ni umwi baada ya windi yamnena, "Nkunsi si nene?" ²⁰Yesu ajibu ni kuyanena, "umwi wa ikumi ni yawili kati yinu, umwi wino sasa akutivya intonge kui bakuli pamwi nene. ²¹Kwakowa Umwana wa Adamu akuya kute vile amandiko gavwangile piyulu yakwe. Lakini ole wakwe muntu wele wino akipitila kwakwe Mwana wa Adamu akusalitiwa! Yaliyakuwa visoga zaidi kwakwe kama umntu wele atali avyalwe." ²²Na pano yawa yakudya, Yesu asola umkate, aubariki na ukuumega. Ayapa avwanga, "Solini. Au omwele wane. " ²³Asola echikomasi, asaliziya, ni kuyapa, na yonse yanwela. ²⁴Ayanena, "Eyi idamu yane ya agano, ikiteka ukwajili ya yingi. ²⁵Kweli kuyanena, ntalunwa kayili kwizao eli lya mzabibu mpaka isiku yile inondunwa ipya ku ufalme wa Mungu. ²⁶Pano yanzia ukwemba ulwembo, yaliyaya piswa kumlema wamizeituni. ²⁷Yesu ayanena, "Umwemu yonse mlitenga kutali kosababu yane kwakuwa yandikwe, 'Ndomuma umchungaji ni ifwele zisambale. ²⁸Lakini baada ya kufufuka kwane, nduyakolelela mbele yinu Galilaya. " ²⁹Petero amnena, "Nanti kama yonse yakukuleka, unene sukuleka. ³⁰Uyesu amnena, "Ikweni kukunena, usiku ewu, kabla umkolwe awelikile luwili, uluwa wankana lutatu. " ³¹Lakini petero avwanga, " Nanti ingalazimu ukufwa pamwi nawe, ntalukukana. "Yonse yafumiya eahadi yilene. ³²Yiza kwiye neo lekwiwa Gethisemane, ni Yesu ayanena yanafunzi yakwe, "Ikalini epa pano kusaleka. " ³³Ayasola petero, yakobo, ni Yohana pamwi nawe, anziya kuhuzunika ni ukwamala sana. ³⁴Ayanena, Nafsi yanee ininiuzuni sana, npaka kufwa. Shalini epa namkeshe. ³⁵Yesu aya kumbele kidogo, agwa panse, alomba, kama ingawezekana, kwamba saa eyi igamleka. ³⁶Avwanga, "Aba, Baba, mambo gonse kwako gakuwezekana. Ntisiye ichikomasi echi. Lakini siyo komapenzi gane, bali mapenzi gako. ³⁷Anchora ni kuyazana yalazile, ni kumnena petero, "Simoni, vipe mwalala? Mtakuweziya ukuchesya nanti ilisaa limwi? ³⁸Keshini na msamaliziye mtamiza ukwingila kumajaribu. Hakika umwezo ulilazi, lakini umwele ukatazu. " ³⁹Aya kayil i ni kusamaliziya na atumela amavwango galene. ⁴⁰Aiza kayili ayazana yalazile, kwa kuwa aminso gao gawa amanwamu na yataliyamanyile chii cha kumnena. ⁴¹Aza imara yautatu ni kuyanena, "Bado mlazile ni kusupa? vyatosha! Saa yafika. Lolini! Mwana wa Adamu akusalitiwa mmakasa mwaya dhambe. ⁴²Lamkini, tuyini. Lolini, wele wino akusaliti alipimnpi. ⁴³Mara tu panoalakuwa bado akuvwanga, Yuda, umwi wa yale ikumi ni yawili, afika, ni kundi ikulu kufuma kuyakuu ya makuhani, yaandishi ni yazee uya ipanga ni imikoma. ⁴⁴Wakati wowone ni msaliti wakwe awa ayapanga ishara, akuvwanga wile wino kumnusha, uwiyo. Mlemini ni kumtwala panse yaulinzi. " ⁴⁵Wakati Yuda panoafika, moja kwa moja aya kuli Yesu ni kuvwanga "Mwalimu!" Ni amnusha. ⁴⁶Panoyamtula panse kulinzi ni kumlema. ⁴⁷Lakini umwi kati yawo aimilila kalibu nawe asomola epanga yakwe amoma umtumishi wa kuhani mkuu ni ukumchemba itwi. ⁴⁸Yesu ayanena, "Mwizile kundema kumpanga ni imikoma kutine mwivi? ⁴⁹Wakatichila siku nkuwa nemunkuyafisha mhekalu, mtali mndemile. Lakini eyi lyachitika ili amandeko gatimele. ⁵⁰Ni yale yonse yanoyaliyakuwa ni Yesu yamleka ni kunyana. ⁵¹Umlumendo umwi amlonda, wino alazwite shuka tu alakowa aikuvile ukwipilimiya; yamlema lakini ⁵²ayafyunpuluka aileka ishuka pale

anyana uzula.⁵³ Yamkoleziya kwakuhani mkuu. Pale yakonganika pamwi nawe amakuhani yakulu yanse, yazee, ni yandishi. ⁵⁴Petero nawe amlonda yesu kutale, akwelekea kumnpilimo kwa kuhani umkuluu. Aikaikazile pamwi ni yalinzi, byaliyakwowa pansheshe ni moto yakotela ili yakusita ijoto.⁵⁵ Wakati wuwo makuhani yikolo yonse ni Baraza lyonse yawa yakuwa yakusita ushaidi dhidi ya kuliyesu ili yapate kumulaga. Lakini yatali yapasile. ⁵⁶Kwakuwa ayantu yingiyaleta ushuda uwa ufi dhidi yakwe, lakini ushaidi wawo utali ukoline. ⁵⁷Badhi yimelela ni kuleta ushayidi waufii dhidi yakwe; yakuvwanga, ⁵⁸"Pano twampelika akuvwanga, 'Nkonona hekalu eli linolitenganizwe kwumakasa, na mkasi mwa nsiku zitatu nduzyenga elindi lino litakutenganizwa kumakasa.'" ⁵⁹Lakini ushindi wawo utali ukoline. ⁶⁰Kuhani mkuluu ayimelela pakasi yawo ni kumuzya yesu, "vipe, utakwite ijibu? Yantu eya yakukuvwangila chii dhidi yako?" ⁶¹Lakini aikala nachele na atakujibu chochonse. Mara kuhani umkuluu amwuzya kayili, "vipe uwewe we kristu, mwanche wa mbarikiwa?" ⁶²Yesu avwanga, "Unene nemkola. Na mkumlola mwana wa Kuadamu ayikazile kwikasa lya kulia uwa makaa akwiza ni malunde ya mwiwulu." ⁶³Kuhani ukuluu akunta amazwalo gakwe ni kuvwanga, "vipe, bado tukusita yashayidi?" ⁶⁴Mwapeleka ukufuru. Uwamuzi winu uupe?" Na yonse yanoyamuhukumu nkuti umwi weno akustayili ukufwa. ⁶⁵Baadhi yanziya ukumswila amati ni kumkuwa pamiso ni kumumana kumnena, "Tabiri!" Yaafisa yamsola ni kumuma. ⁶⁶Ni petero pano awa bado pansu ya kuluwa, umutumishi umwi wa yamama waya makuhani kuluu yiza kwakwe. ⁶⁷Amlola petero panoaliakuwa ayimelile akotela umoto, na amnenga kukumsungelela. Pani avwanga, "Nawe we mnazareti, Yesu". ⁶⁸Lakini akana, akuvwanga, "Ntamanya wa nteluwe ukuhusu chile mkuvwanga!" Pano afuma aya piswa kuluwa. (zingatia; mstari huu, "Ni mkolwe awelikila" haumo kwenye nakala za kale). ⁶⁹Lakini umtumishi wa chimama pale, amlola na anziya kuyanena kayili yale yani yali yimilile pale, "Muntu ewi ali pamwi nayo!" ⁷⁰Lakini akana kayili. Baadaye kidogo yale yaliyakuwa yimilile pale yawa yakumnena petero, "Kwakweli uwewe ulipamwi nawo, kuu mana uwewe we mgalilaya." ⁷¹Lakini anziya ukwitula umkolane panse ya laana ni kulapa, "Ntamanyile muntu ewe winomkuvwangila." ⁷²Pano umkolwe awilikila lwa uwili. Pano petero kumbuka amavwango gano Yesu gano aliakuwa amnenile: "Kabla ya mkolwe kuwelekela lwa uwili, unkunkana lwa utatu. "Na agwaa panse ni kulila.

Chapter 15

¹Umnawo mnawo ayakuu ya makuhani yakomengana pamwi ni yazee niyandishi ni baraza lyonse lya yazee. Pano yamnyepa Yesu yamtwala kwa pilato. Pilato amwoziya, "Wewe we mfalme wa yahudi?" ²" Ajibu, wewe wavwanga vivyo." ³Awakuu wa makuhani yeleza ashitaka amingi ukwajili ya yesu. ⁴Pilato amwuzi ya kayili, "Utakujibu chochonse? Utakulola vino yakushitaki komambo amingi?" ⁵Lakini yesu atali ukujibu Pilato, na vivyo yamshangaziya. ⁶Kokawaida wakati wa sikuku ukumsapulila umfungwa umwi, umfungwa weno yamlomba. ⁷Kwalikoli ayononi mwigeleza, miyongoni mwa ayauwaji kati ya yahasi yano yakumtumekela amkosa gao. Alialipo umntu umwi waizina Baraba. ⁸Ikundi yiza kwa Pilato, ni kumlomba achite kute vino achisile kule kunyuma. ⁹Pilato ayajibu ni kuvwanga, " Mkusita nchasapulile Umfalme wa Wayahudi?" ¹⁰"Kwakowa alanyile ukwasababu ya wivu aykuu ya makuhani yamlemile Yesu ni kumleta kwakwe. ¹¹Lakini yakuu ya makuhani yali yachochea amakundi ukuma lyango koma mazwi ukute yamsapule Baraba badala yakwe. ¹²Pilato ayajibu kayili ni kuvwanga, "Mchite chii Umfalme wa wayahudi?" ¹³Yuma lyango kayili, "msulubishe!" ¹⁴Pilato avwanga, "Achita jambo chii iwe?" Lakini yazidi ukumaa lyango zaidi ni zaidi "Msulubishe. " ¹⁵Pilato ndasita ukayaridhisha amakundi, ayafungolila Baraba. Amuma Yesu imijeledi pano amfumiya ili asulubiwe. ¹⁶Askari yamkoleziya mnpaka mkasi ya lowa (wule uno uli mkasi ya nkambe) na yakonganeka pamwi ichikundi cha askari. ¹⁷Yamzwicka Yesu inkanzu ya rangi ya zambarau, na yasokota taji ya mwinvwa yamzwicka. ¹⁸Yaanziaya ukumchindila ni kuvwanga, "salam, mfalme wa Wayahudi!" ¹⁹Yamoma kumtwe kuuntuwa ni kumswila amati. Yooma magoti mbele yakwe kukumweshimu. ²⁰Chila yaanziaya ukumchindila, yamzula yile inkanzu ya rangi ya zambarau ni kumzwicka amazwalo gakwe, na yamfumiya piswa ukuya ukumuma. ²¹Yamlazimisha umpeta nzela kumsaidia, wano aliakuputa inzila kufuma kuvyalo. Izina simoni Mkirene (Uisee wakwe Iskanda ni Rufo); yamlazimisha kusenda umsalaba wa Yesu. ²²Askari yamtwala Yesu pano pakwetwa Goligotha (Imaana ya tafsiri eyii, Sehemu iya fuvu lya mtwe). ²³Yampa ichinti chino chichanginywe ni manemane, lakini atali anwilwe. ²⁴Yamsulubisha na yagawana imwenda yakwe, yagomela kula kwamua chipande chino akupata chila yaskari. ²⁵Yafika isaa zitatu umnao pano yamsulubisha. ²⁶Yatula piyulu yakwe embao yino yandikwe shitaka, "Mfalme wa wayahudi. " ²⁷Yamsulubisha pamwi ni majambazi yawili, umwi upande wakwe wa kulia ni windi kushoto ukwakwe. ²⁸(Zingatia: Umstali ewu, "ni amandiko gatatimila ganogavwangile" ulimunsi ko nakala zya kale). ²⁹Nayo yano yaliyakuwa yakuputa yamtukila, yakutegunsha imitwe yao yakuvwanga, "Aha! wewe wino uluvuna hekalu ni kulizyenga nkuu nsiku zitatu, ³⁰jiokowe wemkola na wike panse kufuma komsalaba!" ³¹kunamna yilene ayakuu ya makuhani yamzihaki yakuvwangana, pamwi ni yandishi ni kuvwanga, "Alaokwiwe ayandi, atandi aiokowe umkola. ³²Kristu Umfalme wa Israel, ika panse sasa kufuma kumsalaba, ili tulole na twamini." Ni yale yano yaliyakusulubiwa pamwi nawe nayo yamzihaki. ³³Panoyafika saa sita, giza lyazyula piyulu ya yaanse yonse npaka isaa tisa. ³⁴Wakati wa saa tisa Yesu auma ilyangu kwiizwi ikulu, "Eloi, Eloi lama sabakitani?" ikuwa ni maana "Mungu wane mungu wane, kuchii wandeka?" ³⁵Baadhi yayo yano yimelile pano yapilika yakuvwanga, "Lolini, akumweta Eliya." ³⁶Muntu umwi anyana, azwyuzya isiki ko siponji ni kuitula piyulu ya chiti cha mwanzi, ampa ili anwe. Muntu umwi avwanga, "Leka tulole kama Eliya akwiza ukumwisha panse." ³⁷Pano yesu alila kosauti inkulu na afwa. ³⁸Pazia lya hekalu lyatantuka ivipande viwele kufuma piyulu npaka panse. ³⁹Uofisa umwi wenoalakuwa aimelile akumlola Yesu, pano alola afwa kujinsi yile, avwanga, "Ikweli ewi umuntu ali mwana wa Mungu. " ⁴⁰Yaliyalipo niya mama yaliyakulola ukutali. Imiongoni mwao alialipo Mariamu Magdalena, Mariamu (mayiyakwe Yakobo umche wa Yose), ni Salome. ⁴¹Wakati panoalakowa Galilaya yamlonda ni ukumutomekela. Ni yamama ayande yingi yakomengana nawe mpaka Yerusalemu. ⁴²Panokwawa jioni, ni kwakowa yali insiku ya mandalio, ulusiku kabla ya sabato, ⁴³Yusufu wa Alimathaya ayiza pale. Alakuwa ni umujumbe wa Baraza wino akweshimiwa muntu weno akuzindila ufalme wa Mungu. Koojasili aya kwa Pilato, ni kumlomba umwele wa Yesu. ⁴⁴Pilato ahangazwa kute Yesu teyari afwa; amwetauzuya wele afisa amuzi ya kama afwanga. ⁴⁵Pano apata uhakika kwa afisa ukowa afwanga, amurusu Yusufu ukusola umwele. ⁴⁶Yusufu alakagula ishanda. Amwisha kufuma kumsalaba, amnyepa kosanda, nikumtula mkasi ya kabuli alasembile kwiwe. Pano atunka iwe pamniyango mwa kaburi. ⁴⁷Mariamu Magdalena ni Mariamu mayiyakwe yose alola sehemu panoazyekilwe Yesu.

Chapter 16

¹Wakati sabato panoyafika, Mariamu magdalena ni Mariamu maiwakwe ni Yakobo, ni salome, yagula amnukato amasoga, ili yawezye kwiza ni ukumpaka amfuta umwele wa Yesu kwajili ya amazyeko. ²Umnao mnao isiku ya kwanza ya juma, yaya kokaburi wakati wa idyuwa ukufuma. ³Yakwivanzya aykola kuya kola, "Oni akulitunka iwe kwajili yitu ili twingile mkaburi?" ⁴Wakati pano alola, amulola umuntu alitunkanga iwe, lino dyali ikulu sana. ⁵Yingila kokaburi nikumlola umlumendo azwite joho iswefu, aikazile upande wa kulia, na yashangazwa. ⁶Ayanena, "Mtamopa. Mkumsita Yesu, wa Nazareti, wino alasulubishwe Afufuka! Alipansi epa. Lolini mahali pale panoyakamtuzile. ⁷Yangini, mkayanene ayanafunzi yakwe ni Petero ya kuti ayakolelela ukwelekeya Galilaya. Kukoo mkumlola, kuti vino alayanenile." ⁸Yauka ni kunyana kufuma kokaburi; yatetema ni kushangazwa. Yatali yavwangile chochonse kumuntu yoyonse sababu yaliyopile sana. ⁹(Zingatia: Nakala zya kale zitakwite Marko 16:9-20) Imapema ulusiku lwa kwanza ya ijumaa, baada ya kufufuka, amfumela kwanza Mariamu Magdalena, wino kufuma kwakwe alamfumizye amajini saba. ¹⁰Auka ni kuyanena yale yano yaliyakuwa pamwi nawe, wakati panoyaliyakuwa yakuuzunika ni kufumiya amansozi. ¹¹Yapeleka kuti umupanga na akuloleka nawe, lakini yatakumwamini. ¹²(Zingatia: Nakala zya kale zitakwite marko 16:9-20) Baada ya gago, aifumishya konmna iyindi kuyantu ayandi yawili, wakati pano alakuwa akupita kufuma nkonse. ¹³Yaya ni kuyanena yanafunzi ayandi yanoyasile, lakini yatakumwamini. ¹⁴(Zingatia: Nakala zya kale zitakwite marko 16:9-20) Yesu badaye ayifumezwa koyale ikuminamoja panoyaliyakuwa yegama ko meza, ni kuyakalipila kwa kuleka ukwamini kwao ni ukomu wa mwoyo, kusababu yatale yayamini yale yaliyamwine baada ya kufufuka kufuma kuyafwizu. ¹⁵Ayanena, "Yangini panamsenya ponse na mkaubili injili kuviumbe vyonse. ¹⁶Yoyonse wino amini ni kubatizwa akwokokolewa, ni wile wino atakwamini akukumiwa. ¹⁷(Zingatia: Nakala zitakwite marko 16:9-20) Ishara ezi zikulondekana niyonse yakwamini. Kwizzina lyane yakufumwa amajini. Yakuvwanga kulugha enpya. ¹⁸Yakulema inzoka kumakasa gao, nanti yanwa chintu chochonse cha kuyafwisha chitakuyazuru. Yakutula amakasa kuyalwile, nayo yakuwa yapanga". ¹⁹Baada ya Bwana kuvwanga nayo, asoliwa mwiwili mumalunde ni kwikala ukuume kwa Mungu. ²⁰Yanafunzi yauka ni kuubili chela kukoo, wakati Bwana akuchita kazi nayo ukuzibitisha invwango komiyujiza ni ishara zyalondekana nayo.

Titus

Chapter 1

¹Upaulo, una akuchita ikazi kwa Mungu na akutumwa nu Yesu Kiristu, kuimani iya yana yachagulwe nu Mungu na amalifa agakweli gana gakuleta utakatifu. ²Yalipo kwitumaini ilyaupanga uwansku zyonsei uno Umungu atangavwange ufii alahidie tangu ikale. ³Kumda unoufaile, alakupwile invwango yakwe ukuujumbe uno alampile unene nkavwange. Yaliyambidi ukuchita vii kuamri iya Kumungu una alatokwiwe uswensu. ⁴Kwa Tito, umwana uwakweli kuimani yitu. Ineeme, ninkumbu niyamani ukufu kwa Mungu baba nu Yesu Kristu uno akulutokoa. ⁵Kusababu yii nalinkulekile we Krete, kwa ugatenganizye amambo gonse gana galigatali gakamilike na ukuyatula ayazee ayakanisa kuchila mzii ngati vino nalinkwagize. ⁶Umzee uwa kanisa ilazima atamawa nilawama, umonsi uwamkai umwi, uno alinayana ayaminifu yana yatakutakiwa amabaya au yanayatakwite ichipiliko. ⁷Umuhimu kwa uno akuimilila, ngati uno akusimamia inyumba iya kwa Mungu, atamawa umuntu uwakulaumu. Atamawa umuntu uwailangu au uno atangi aizue. Atamawa nichisila ichapimpi, atamakolwa ichinti, atamawa umleta amalwa, na atamawa uwatamaa. ⁸I badala yakwe; awe umkalibishaji, uno akasime amasoga. Ilazima awe nimasala gonse, una atakupendelea, una akusalika kumoyo wonse, una akwitawala umkola. ⁹Una angimilila amafundisho agakweli ganagafundishizwe, ili ayape umoyo kumafundisho amasoga na una angayarekebisha yonse yana yakumpinga. ¹⁰Kwa kuwa kuliwana yakapaguka ayingi, hasa yale yatohara. Imvwanga zyao izyachaka. Yakukowa nukuyakolelela ayantu kuubaya. ¹¹Ilazima ukuyazuia ayantu kuti yayo. Yakufundishiwa gale gana asigakwao kufaida izyansoni nukuzyonona ifamilia zyonse. ¹²Umwi wao, umuntu uwabusara, alavwangile, "Wakrete" yalinufii uniutakwite umwisho; ayabaya na ivinyamaivikali, ayavila niyalafi." ¹³Ega amaelezo agakweli, kwahiyo uyazuie kumaka ili yavwange ukweli kuimani. ¹⁴Wewe utamajihusisha niyadithi zino asizya kunyuma. ¹⁵Kuyonse yanayalisafi, ivintu vyonse ivisafi. Lakini kuyana ayachafu yanayatakumwamini, kuni chini icisafi. Kwakuwa amawazo gao ni dhamira zyao zyakachafuliwa. ¹⁶Yakuvwanga yammanyile Umungu, lakini kumatendo gao yakumkana. Yakola ayabaya na asiyatii. Yatachili yathibishwe kwitendo lyonse isoga.

Chapter 2

¹Ila uwewe gatake gale gano gakwendana ni amaelezo aga kwaminika. ²Ayazee yale ni ikiasi, iheshima, ibusara, iimani safi, ni uupendo na katika uvumilivu. ³Vilenyene ayamama aya zee ilazima kabisa yalilangishe ayakola kuti yana kulyeshimu, nay atamawa ayasengenyaji. Ilazima yatamawa aytumwa ayachinti. ⁴Yakutakiwa ukufundisha gana amasoga ili kuyandalia ayahara kubusara ukuyakasama ayonsi yao niyana yao. ⁵Yakutakiwa ukufundisha ukuwa ni busara, uusafi, ayatunzaji ivisoga ayanyumba zyao, nayaweke kuyonsi yao ayakola. Ilazima uchita amambo ega ili ukuti ineno ilya Kumungu litamatukilwa. ⁶Kunamna yiyonyene, yapini imyezo ayalumendo yawe ni busara. ⁷Katika inzila zyonse ziwikini mweyakola ukua umfano kukazi insoga; ni pana ukumfundisha, mlangishe uadilifu ni iheshima. ⁸Vwangini ujumbe uwa afya na utamawa ni dosari, ili kwamba wense una akupinga aibishwe kusababu atakwite ubaya uwa kuvwanga piuluyitu. ⁹Ayatumwa yaweke kuliya bwana yao kuchila chintu. Yakutakiwa kuyafurahisha nasio ukubishana nayo. ¹⁰Yatakutakiwa ukwiwa. Ibadala yakwe, yakutakiwa ukulangisha iimani yonse insoga ili inzila zyonse yagapambe amafundisho gito umuhusu Umungu umkombozi witu. ¹¹Kwa kuwa ineema iya Kumungu ikululoleka kuyantu yonse. ¹²Ikufundisha ukukana amambo gana asiga Kumungu ni izyakunamsenya tu. ¹³Uwakati tukutalajia ukupokela itumaini litu ilya baraka, unoleko uwa utukufu uwa Kumungu witu umkulu na umkombozi witu Uyesu Kiristo. ¹⁴Uyesu alalifumizye umkola ikwajili yitu ili ukutukomboza ukufuma kudhambi ni ukutuchita tuswepe, kuajili yakwe, ayantu maalumu yano yalini hamu iyakuchita imilimo imisoga. ¹⁵Gavwange nikusisitiza amambo ega. Kalipila kumamlaka gonse. Utamawela umuntu wense wele akupuziye.

Chapter 3

¹Uyakumbushe ukuyasukamila ayachinu na aikolo, ukuyasukamila nikuwa teyali kuchila imilimo imisoga. ²Uizokizye kutokumchitila umunto uwindi ubaya, yepuke ni ukubishana amamuzi, nikuyalangisha unyenyekevu kuyantu yonse. ³Kwakuwa nensu tulina amawazo amachafu ni ukaidi. Twali twakalowa na twachitwa ayatumwa ukutamani ivingi nisitarehe, twikala niwivu ni uzovu. Twapotoka nikwikana. ⁴Lunde lwahuruma ya Kumungu umokoz witu ni unwani wakwe kulimwanadamu pano aloleka. ⁵Yatali kumasoga gitu ga ukweli ganotwachita, bali atukombola kumaneno gakwe. Atulombela utukufu kukuvyalwa upya Kuroho Mtakatifu. ⁶UMungu aita Uroho Mtakatifu kuwingi ijuu itu ukupitila Uyesu Kiristo umkombozi witu. ⁷Aliyachitile ukuti nditwawa twawazwanga kuneema yakwe tuweyashiriki uhakika wamaisha ga milele. ⁸Ewuujumbe uwakuaminika. Kuyasita muyanene kuujaasili amambo ega, ukuti uyale yanayakwamini Mungu yawe nimakusudio kukazi insoga zinoatuzile kumbele yao. Ega amambo amasoga agafaida sana ukwajili yitu yonse. ⁹Lakini mkwepe imijadala iyachizovu, nasaba, amashindano ni imigongano ukuhusu isheria. Amambo ega gatakwite imaana wala ifaida. ¹⁰Mkanini wense wile unakusababisha imitawanyiko ikati yinu. Ibaada yaionyo limwi au gawili. ¹¹Manyini ukuti umuntu uwavivyo aleka inzila inoilisahihini ni ukuchita dhambi na ukulyukumu umkolanyene. ¹²Pano ndumtuma ukwako Artemi au Tikiko, chambizya wize ukukwane eku mwiswa pano namwanga ukwikala ichipindi icha mpepo. ¹³Chambizya umutume Uzena umtalamu kusheria, ni Apolo, panopatapungukilwe nichintu. ¹⁴Ayantu yitu ilazima yalifunze ukulishugulisha kukazi insoga zinozikushema amahitaji muhimu ili kuti yanoyatakuvyala amatunda. ¹⁵Yonse yano yalipamwi yakukulaula. Yalaule yale yanoyatukasime kuimani. Ineema iwe pamwi yonse.

Philemon

Chapter 1

¹Upaulo, umfungwa uwakwa kristo yesu, na uwaluko uwakwa timotheo filemoni winotmtogilwe ukuchita ikazi pamwi nensu. ²Na kwa Afia udada witu, na kwa Akripasi uaskali nachintu, chakukanisa lile lino likukomengana pakaya pako. ³Ineema iwe kwini niamani yinu ikufuma kwa mungu Baba wino atuvile nikwa mwane Uyesu Kristo. ⁴Uwakati wonse nkumsamsamaliza umungu. Nkukuvwanga kumaombi gane. ⁵Nkupilika vino untogilwe ni iimani yino ulinayo kwa Bwana yesu Kristo pamwi nikuamini yonse. ⁶Nkulomba kwamba tuwe pamwi kuimani yinu iwenufanisi kuujuzi uwachila chintu ichisoga chinotulinacho kwa Kristo. ⁷Kwakuwa vinonawaniraha ni faraja kusababu ya upendo wakwe, kusababu iyamoyo iyayaumini ikwimilishwa newe yaluko. ⁸Kwahiyo ndinao ujimu wonse kwakristo ukukulazimisha ukuchita chinomwezizye, ⁹Lakini ukusababa yakutogwa, ibadala yakwe nkukunena-unene ne paulo wino nakazeheka, nisai nenemfungwa uwakwa Kristo Yesu. ¹⁰Vino nkukunena ukuhusu umwanane Onesimo, wino mvile kuvifungo vyane. ¹¹Kwakuwa umwanzo ataliakufaile, lakini isai akufaile uwewe nene. ¹²Namtuma omkola wino uwamoyo wane-ukuchinka kwako. ¹³Nkotalajia ataendelea ukushala pamwi nene, ili antumikile ibadala yako, panondwa kuchifungo ukwajili iya enjili. ¹⁴Lakini ntalikusita ichintu chonsechile bila ukundusu uwewe. Nalinachitavii kwamba ijambo lyolyonse limo isoga litamachitika kusababu nalikulazimishe, bali kusababu nalintogilwe nemkola ukuchita. ¹⁵Labda isababu alatuzilwe nkumpelo newe kumda, yaliilivivyo ili uwee nawe insiku zyonse. ¹⁶Iikuteatamawa tena umtumwa, bali awevisoga zaidi iamtumwa. Ngati uwalukolwitu, kumwili ni kwa Bwana. ¹⁷Nakama ukunsolela unene kutitulipamwi, mpokele kutivinowapokela unene. ¹⁸Ndakakosea ijambo lyonse lilee au ukumdai ichintu chonse chile, chidai chicho akufumya ukwane. ¹⁹Unene nipaulo, nkandika kwikasa lyane nemkola; mimi ndukulipa. Ntakuvwanga kwako kwamba nkukudai amaisha gako. ²⁰Naam waluko, lekampate ilaha iyakubwana ukufuma ukwako; ufulaisha umoyo wane kwa ukristo. ²¹Ndinawa ni imani ukuhusu utii wako, nkukwandikila nkumanyile ukuchita izaidi iyavile vinonkukulomba. ²²Uwakati wonyene andaa ichumba ichawageni kwajili yane. Kwakuwa vinokutumaini ukupitila amaombi gako ndukutembelela evi karibuni. ²³Epafr, umfungwa nachane kristo Yesu akukulaula. ²⁴Nakama wino akuchita umarko, Arstrako, Dema, Luka, ayalundikaji pamwi nene. ²⁵Ineema iyakwabwana Yesu kristo iwepamwi numoyo. Vina chilibi.

2 Peter

Chapter 1

¹Simoni Petro, Umtumwa na Umtume uwa Kuyesu Kiristo, kuyale yaniyalipokezile imani ilenyene ya thamani kuti vino twalitupokezile tweyakola, imani ino ili mkasi iyahaki ya Kumungu na umwokozi witu Uyesu Kiristo.

²Ineema iwe ukwitu; uwema uongezeke kupitila amaarifa aga Kumungu ni Ubwana witu Uyesu. ³Kupitila amaarifa aga Kumungu twapata amambo gakwe gonse kuajili ya amasala ni maisha, kufuma kwa Mungu unotwisile kuajili iyausoga uwautukufu wakwe. ⁴Kunzila eyi atwaminisha iahadi inkulu izya thamani. Ali achisile ili kutuchita ayalisi ya asili Yakumungu, kujinsi vinatwendeliye kuleka amaovu aga dunia yii. ⁵Kusababu yii tuchite ibidii ukongezya amasoga kunzila ya imani zinu, kusababu iyausoga uwamaarifa. ⁶Kupitila amaarifa, kidogo, na ikidogo saburi, nikupitila saburi, utakatifu. ⁷Kupitila utakatifu nupendo wainkoo na kupitila upendo wainko zyakwe. ⁸Kama amambo ega galimo umwinu, ndigendelea kukula mkasi yitu, basi umwemu mtaluwa mweyagumba au ayantu yano yatakuvyala amatunda katika amaarifa ga Kubwana witu Yesu Kiristo. ⁹Lakini wense wile una atakwite amambo gago, kugalola amambo ega kalibu tu; ukulola upofu. Akiwila utakaso uwadhambi zyakale. ¹⁰Kwa hiyo, inko zyane, mchite ibidi ili kuyaminisha uteule nauwito kuajili yinu. Kamandimwachita gago, mtalukumpa. ¹¹Vivyoo mlujipatila uwingi wa mnango uwakwingilila katika ufalume wa milele uwa Kubwana witu na mwokozi Yesu Kiristo. ¹²Kwa hiyo unene nduatayari kumwizukiza amambo ega chila muda, nanti kama mmanyile, na mwakawa imara katika ukweli. ¹³Nkufikili ndi sahihi kuyalansya ni kumwizokiza kuajili ya amambo ega ingawa ndimo mnkambi eyi. ¹⁴Kumaana manyile kuwa simuda utali namayitisha inkambe yane kuti Bwana Yesu Kiristo vinoaliandangishe. ¹⁵Ndulitaidi kujuhudi yinu ili kumwizukiza amambo ega ibada ya unene ukutina. ¹⁶Kwa kuwa utwensu tutalonzile ihadithi zino zyalizingizwa kuustadi pano twalitwelize piyulu nimakana usibitisho kwa Bwana witu Yesu Kiristo, twalitwe yashaidi utukufu wakwe. ¹⁷Uola aliapokezile utukufu kwa Mungu baba pale pano isauti yasikika ukufuma kuutukufu ukulu yavwanga, "alawe ulumwanane uno mkasime sana ambaye napendezwa nawe." ¹⁸Twali tuipilike sauti yafuma mwiwulu pale pano twalituli pa mwamba apatakatifu. ¹⁹Tulinalyo ineno ilya unabii lino limanyike ambalo twalichita ivisoga kulichita. Kuti vina itaa ikwaka kugiza mpaka pano pakucha na intongwa izya umunao vinazikuloleka katika imyezo yinu. ²⁰Mgamanye gakwamba, kungsi unabii una akwandikwa kusababu ya kufikilia kunabii ukola. ²¹Vina kungsi unabii unawizile kukusama kukukasama umwanadamu, chitali cha kumwanadamu chali chiwezezizwe ni Roho Mtakatifu una avwangile ukufuma kwa Mungu.

Chapter 2

¹Yanabii ayaufii yaliyafumizye Kuyaiziraeli, nayalimu ayaufii yakwiza nukwinu. Kusili yaluleta amafundisho agaufii niyakola yalumkana Ubwana winu alayaguzile. Yakwiletelela uononi uwaharaka kuyakola. ²Ayingi yalulonda inzila zyao izyansoni nukupitila ayakola yakululeka inzila iyaukweli. ³Kuunyimi yalonka ayantu ukutumia amaneno agaufi ihukumu yao italuchelewa, uononi uluyalonda. ⁴Maana Umungu atalayalekile yamalaika yana yaliyakengewike. Bali aliyasumvile kunakutakuloleka ili yanyepwe ingusa mpaka ihukumu kusheize. ⁵Wala Umungu atalavumiliye ulimwengu uwakale. Bali, alamtuzile Unuhu, wino alaitilwe kuhaki, pamwi niyandi saba, pana alalekelile amaulagi kudunia iya yantu yana yaliyamleka. ⁶Umungu aliahukumie imize iya Sodoma ni Gomora ikiasi ichakuwa amatunde nuononi ili iwe umfano kuyononi kunsiku izyakumbele. ⁷Lakini pana alachita lilo, alamokoa Ulutu umuntu uwahaki, una alakahudhunishwa ni tabia zinozitafile izyayana yatakulonda isheria izya Kumungu. ⁸Kwakuwa umunto wiyo uwahaki, wina alaikazile nayo kulusiku lusiku awa akuitesa inafusi yakwe ikwajili gale gana alapilike nukugalola. ⁹Lakini Ubwana amanyile ijinsi iyakuyaokoa ayantu yakwe pamateso ni jinsi iyakugavumilia ayaovu kuajili iyahukumu kunsiku izyamwisho. ¹⁰Kuhakika eu ulukweli kuyale yana yendelie ukuishi kutamaa izya mwili na ukugazarau amamlaka. Ayantu ayavii yalinujasili kudhamira zyao, atakopa ukuyakufulu ayatumishi. ¹¹Ingawa yamalaika yalinuwezo nimaka ukuputa ayantu, lakini yatangiyalete ihukumu idhidi yao kwa Bwana. ¹²Lakini evi ivinyama vina vitakwite amasala vitenganizwe kunvyalanwa iyakulemwa nukwangamizwa. ¹³Yakuchezwa kumalipo agaononi wao. Usenya wonse yakuishi kuanasa. Wazile uchafu nubaya. Yakuzangila ianasa izyakukowa panayakusherekea newe ¹⁴Aminso gao gakuvilwe ni uzinzi, yatakutosheka ukuchita amabaya. Yalinimioyo yinaizile itama, ayanche yana yalaniwe. ¹⁵Yakaileka inzila iyakweli. Yakalowa nayalonda inzila ya Balaam umwana uwakwa Beori, uana alakasime udhalim. ¹⁶Lakini alakalipilwe kumakosa gakwe. Impunda inaitakuvwanga, ndiwavwanga kusauti iyamntu, alazuie ichisila ichakwa nabii. ¹⁷Ayantu yaa kutinsimbo yini itakwite amanzi. Kuti amalunde gana gakutishiwa numzaa. Ilunde inwamu lituzilwe ukwajili yao. ¹⁸Akuluvwanga kumajivuno matupu. Yakuyagwisha ayantu kutamaa iya mwili. Ukuyadhurumu ayantu yanayakujema ukuyanyana yale yanayakwikala kumakosa. ¹⁹Yakwahidi ayantu uhuru wakati ayakola nyene ayatumwa ayamakosa agaufisadi. Maana umntu akuchitwa ukuwa umtumwa kuchile chinchikuntawala. ²⁰Umkola ajitishe nuchafu uwaulimwengu kukutumia amaarifa aga Kubwana na unakutuokoa Uyesu Kiristo, ndachinkila uchafu ewuo tena, ihali yakwe ikuwa imbaya kuliko iyakwanza. ²¹Yalifae ayantu yaa yataliyailole inzila iyahaki kuliko ukumanya alafu aileke. ²²Ichitendwili chii chikuluwa nukweli ukwao. "Imbwa ikuluchinkila amahisi gakwe. Nukapori unafugilwe akuluchinka mntope."

Chapter 3

¹Isayi nkukwandikila uwewe, wachane eii ibaluwa iyauwili ili nkukulamsya mmasala, ²ili uweze ukukumbuka amaneno gana galigavwangilwe ikabla ya amanabii ayatakatifu ni ukuhusu iamri iya Kubwana witu una atkoa ukutumia imitume. ³Umanyeye eli kwanza, ayasaliti yalwiza kunsiku izya mwisho ukuyasaliti umwemu, yakuya kuti vina yakasime ayakola. ⁴Na yavwanga "ilipe iahadi iyakuchinka? Ya baba yitu yaliyafwile, lakini ivintu vyonse vyaliviliviyo ukufuma ikale pana yaliyakumata. ⁵Yaliyakuchita ukwi wilila ukuti insi ni mwiulu vyali vyanzizye ukufumana ni amanzi ni ukuputula amanzi insiku izya kale, kwi neno ilya Kumungu, ⁶nikuputula ineno lyakwe ni manzi gawa kunansenya kumuda wuwo, kwawa kwazyulanga amanzi, yaliyononwa. ⁷Lakini isai mwiulu ni kunansenya zikozizwe kwi neno lilonyene kwajili iyamoto. (Vikozizwe) vituzilwe kulusiku ulwa hukumu ni amaangamizi agayantu yana asia Kumungu. ⁸Ei itangi ikwepe uu jumbe wako, njakasime ukuti ulusilu lumwi kuli Bwana kuti imiaka elfumoja ni miakaelfu moja isawa ni ulusiku lumwi. ⁹Ulusiku luna Bwana akuchita kachekache ukutimiza iahadi, kuti vina ikwelengulwa ukuti, lakini umkola uvumilivu kuli swensu, umkola atakasime nanti umwi angamie, lakini akutamani nanti umwi angamie, lakini akutamani ukufumya umuda ili yonse mtubu. ¹⁰Ingawa ulusiku ulwa kubwana na lulwiza kuti mwivi, mwiulu mlupata kukwangula. Ivintu vilutelekezwa kumoto. Insi ni vintu vyonse vina vilimo vilukupulwa apswefu. ¹¹Kwakuwa ivintu vyonse vilutelekezwa kunzila ei. Je uluwa wemntu cvhii? Wikale ichitakatifu ni amaisha aga Kumungu. ¹²Ikukubidi ukumanye ni ukukutambua iharaka uwizilo uwalusiku lwa Kumungu. Ulusiku lulomwiulu mluteketezwa kumoto. Ni ivintu viluyeyuka kujoto inkali. ¹³Lakini ukufuma niyahadi yakwe, uluzindila mwiulu upya ni insi impya pana ayahaki yalwikala. ¹⁴Vivyo yano mkasime vina tukutarajia ivinyu vii, litaidini ukuwa makini nikumwamini ukuwa niyamani pamwi nawe. ¹⁵Na uzingatie uvumilivu uwa Kubwana witu kuokovu, kuti unamkasime ukaka yitu Upaulo, vina akayandikila umwemu, ukufuma nihema yina apilwe. ¹⁶Upaulo akuvwangila gago gonse kubarua zyakwe, kuli ivintu vina ivikomu ukuvyelewa. Ayantu yanayatakwite iyadabu ni uimara yakavyonona ivintu vivyo, kuti vina yakuchita kumaandiko ukwelekea kumaangamizi gao. ¹⁷Vivyo, yana njakasime kwakuwa mgamanyile gago. Jilindini mweyakola ili mtamaloviwa ni udanganyifu uwa uuzulumati ukulovya uaminifu. ¹⁸Ila mkule kuneema ni uufahamu uwa Kubwana una akutokoa Uyesu Kiristu. Ni isayi utukufu uli ni umkola isayi ni isiku zyonse. Amina.

1 John

Chapter 1

¹chile chino chalichilipo tangu kale chinotwalitukupilika, ni chinotwalituchiwine kuminsogitu na amakasa gitu galema-ukuhusu ivwanga iyaupanga. ²Naule upanga waliuchisilwe umanyike wazi, natwalola nakolola, nikuyatangazizya upanga uwansiku zyonse. Uniwaliukwa Baba nawaliuchisilwe ukumanyika kwitu. ³Chile chinotwalituchiwine nukuchipilika tuchitangazya kwinu, ili mwe pamwi nensu, nushilika witu pamwi ni Baba pamwi nomwanakwe yesu kristo. ⁴Natukuyandikila ambapo gaa umwemu ili raha itu iwe safi. ⁵Eu ujumbe unitwalitupilike ukufuma ukwakwe nikuyatangazizya; umungu inuru ilimkasi mwakwe msigiza nantikidogo. ⁶ngate nivwanga tulipamwi nawe nikotukupita mgiza, ukukowa tutakuchita visoga. ⁷Lakini nditwapita mmwanga ngati vina ali umkola, tukulipelika uswensu kuswensu, nuuwazi uwakwa yesu, umwanakwe ikutufula tuswepa ukufuma kumakosa gonse. ⁸Kama nditwalitutakile tutakwite amakosa ukwiokoa tweyakola, nukweli ulimunsi mwitu. ⁹Lakini nditwavwanga ukweli kumakosa gitu, umkola alininkumbu ni haki yatutisizya amakosa gitu nukutufula kabisa amkosa goonsee. ¹⁰Nditwavwanga tutalituchite amakosa, tukumchita umkola umfii, eenvwango yakwe ilimsi mwitu.

Chapter 2

¹Mweyanane nanti njatogilwe, nkuyandikila ambapo ga kwinu mtamachita amakosa. Lakini kamauwachinu ndachita ikosa, tulinawe uwakili wini alipamwi nubaba, uliyesu kristo wini alinihaki. ²Umkola winiakutukomenganya kumakosa gitu, nasikumakosa gitu tuu, lakini pamwi ulimwengu wonse. ³Kulichino tumanyile kuwaatumanyile umkola kuti nditwatunzya iamri zyakwe. ⁴Umkola winoakuvwanga. "amanyile Umungu" lakini atakuzilema iamri zyakwe wiyoo umfii, walaukweli ulimsi mwakwe. ⁵Lakini wesewile winoalema invwanga yakwe, ikweli katika umintowile upendo uwakwamungu ukamilike. Katikalii tumanyile tulimkasi mwakwe. ⁶Umkola winoakuvwanga akwikala mwamungu akutakiwa umkola aenende kuti vile uyesu kristo vino alianenile. ⁷Nantinjatogilwe, ntakuyandikila umwemu iamri impya, bali iamri iyakale invwango yino mwalimpilike. ⁸Nanti vivyo nkuyandikila kila umwi iamri impya, yino ilinukweli kwa yesu ninkwinu, kusababu igiza ikuputa, ni nuru iyaukweli ilitayari ukwangaza. ⁹Umkola wino akuvwanga alipaswefu naamtuvile uwalukolwakwe alimgiza mpaka ni sai. ¹⁰Umkola winu amtogilwe kwalukolwakwe akwikala apaswefu na chonse chinochingamkwaza. ¹¹Lakini vilevinamtuvile waluko lwakwe alimgiza; umkola atamanyile kuni iile, kusababu igiza yakampofusha aminso gakwe. ¹²Nkuyandikela umwemu ayanche yanomkasime, esababu mwakasamehewa amakosa ginu kwizina dyakwe. ¹³Nkuyandikila umwemu, mweyababa, kusababu umwemu mwimanyile wino alalipo kale. Nkuyandikila kila umwemu yalumendo, isababu mwakampata winoakuleta amakosa. Nkuyandikila umwemu yanche kusababu mmanyile ubaba. ¹⁴Nkuyalaula umwemu, mweyababa, kusababu mmanyile wino alipo tangu kale. Nkuyalaula umwemu yalumendo, kusababu mlinimakaa, ninvwanga iyakamunguikwikala omwinu namwashinda wino akuleta amakosa. ¹⁵Mtamaitogwa idunia walaganigalimkasi ngati vile ngaitogwa idunia, upendo wakumtogwa ubaba ulimsi mwakwe. ¹⁶Kwani chilachinochili mdunia itama ya mwili, itamaa ya minso, naichibuli cha upanga-vitafumilee kuli Baba lakini vitokine nidunia. ¹⁷Idunia nitamaa zyakwe ziluputa. Bali vile, wino akuchita vino Mungu akusita wiyo alwikala insikku zyonse. ¹⁸Ayanche yacheyache, insiku zyasila. Ngati winomwalimpilike ukute winakumpinga yesu aizile, nanti isai yanayakumpinga uyesu yakiza, kuhali yii tumanyile ukute insiku zyasilanga. ¹⁹Yaliyaile zyao ukufuma kwitu, kwani yatali ayachitu. Ndiyaliyawe ayachitu yaliyendelele ukuwa nensu. Panayaliyailee zyao, chichochalichilangishe asiyachitu. ²⁰Lakini mwatelelewa amafuta agakutakatifu, nemu yonse muumanyile ukweli. ²¹Ntayandikile umwemu kusababu mtaumanyile ukweli, bali kosababu mwimanyile nosababu kusi uufii kuile ikweli. ²²Oni umfii bali wile wino akupinga kwamba uyesu uu mkristo ewi umuntu umpinga kristo. Pale panakumnga uBaba nu mwanakwe. ²³Kunsi wino akumpinga umwana alafu awe nu Baba. ²⁴Kama ukwajili yinu, chilechino mwalimpilike ukufuma ikale leka chendeleele ukuwa mwinu. Kamachinomwalimpilike ukufuma ukalee kilikala omwinu, mlwikala mkasi umwamwana nuBaba. ²⁵Alai ihahadi yino alatupile utwensu; upanga uwansiku zyonse. ²⁶Njandikile egaa umwemu ukuhusu yale yanayagayongoza umwemu katika ukulowa. ²⁷Nikwajili yinu, gale amfuta gano mwalimpokezile ukufuma kwakwe gakwikala kwinu namtamasita umuntu onse wele uwakuyalangizya. Bali kama amafundisho gakwe gakufundisha ukuhusu amambo gonse naikweli nasio ufii, nantikama gakayafundisha, ikali mkasi. ²⁸Nasasa yanane yanamtogikwe, ikalini mwakwe mkasi, ili pano afumila ilituwe nujasili nasio ukwisikia insoni embele yakwe. ²⁹Kamatwamanya ukuwa umkola uwa haki, natumanyile kuti chela umwi achesile haki avilwe numkola.

Chapter 3

¹Lolini opendo unatupile utata kute tukwitwa ayana ya kumungu evi vino tule. Kusababu eeu ulimwengu utatufaike kuwa umkola. ²Utwetweyana aya kwamungu, naitambulike vino chiluwa. Tumanyile kuti ukristu aluloleka, tulukolana nawe, tulumlola kutivina alee. ³Chilawiyo uno aliniujasri ewuu, ukuhusu umuda uno wizile uno welekizwe ukwakwe, ukujitakasa kuti vina ali umkola umtakatifu. ⁴Chila umuntu wenakwendelea ukuchita izambi akuvunja esheria. Kusababu ezambi uvunjaji wa sheria. ⁵Mmanyile ukristu aleatambulishwe ukutesha edhambi zyonse. Ni mkasi mwakwe msii edhambi. ⁶Kunsi nantee uumri uno ukudumu mkasi yakwe ni kuendelea ukuchita edhambi. Kunsi nanti umwi uno aga dumu katika edhambi ndawa ukunola au ukumanya mkola. ⁷Ayana ayasoga mtakubali ukupotoshwa ukukowiwa ni muntu wensewele wele. Uno akuchita ihaki uwahaki kutivile ukristo alinihaki. ⁸Uno akuchita idhambi uwakwaibilisi, kusababu uibilisi akuchita edhambi kale. ⁹Wense wile uno avilwe numungu atakuchita edhambi kusababu immbezu yakumungu ikwikala mkasi mwakwe. Atangi awezye kuchita edhambi kosababu avilwe nimungu. ¹⁰Katika ega ayana ayakumungu niyana yakuibilisi yamanyike. Wense wile uno atakuchita icha haki, sii wakumungu wala wele uno atawezizye ukuso uwalukolwako. ¹¹ewoo uli uno ujumbe mpilike ukufuma ikale kwamba tukupaswa ukwikasama sana uswensu kutwensu. ¹²Siyo kuti ukaini vini aliumovu nuu ukumlaga uwaluko lwakwe. kuchiumlage? kusababu amatendo gakwe gali amaovu nigale agawaluko lwakwe gali gahaki. ¹³Yaluko lwane mtamashangaa pale pano ulimwengu wayalakalikila. ¹⁴Tumanyile tufumile mmauti nuukwingila mupanga, kusababu tuyakasime ayaluko. Wense wile uno atakwite upendo akuludumu mmauti. ¹⁵Umuntu wense uno atuvile uwalukolwakwe umlozi. Nammanyile uzima utakwikala kumlozi. ¹⁶Ukupitila eii tumanyile ipendo, kosababu ukristo aliafumizye upanga wakwe ukwajili yitu. Nesu ikutakiwa ukugafumwa amaisha ajili ya luko. ¹⁷Lakini wense uno alinivintu, na akulola uwaluko lwakwe umhitaji, lakini akuzuia umoyo wakwe uwankumbu; je? upendo wakumungu ukwikala vipe mkasi mwakwe? ¹⁸Yanayane ayakasamwa utamakasama kumilomo wala kumaneno tuu bali katika vitendo nukweli. ¹⁹Katika eeli tumanyile kwamba uswensu tulipo kuukweli, ²⁰Ndiyawa imwoyo ituu ikutuhukumu, Umungu uno umkuu kuliko imioyo itu, numkola amanyile gonse. ²¹Ayanwani kama imioyo itu itakutuhukumu tulina ujasli kwa mungu. ²²Na chonse chile chino twalomba tukuchipokela nakuchita amambo gano gakumpendeza kumbele yakwe. ²³Ni yiyo ili amri yakwe ikutupasa kuamini katika zina lyakwe ila kumwana yesu kristo nakulitogwa tweyakola kutivino atupile sheria zyakwe. ²⁴Uno akweshimu amri zyakwe akwikala mkasi ni mungu akwikala mkasi mwakwe. Nakusababu eeyi tumanyile akwikala mkasi mwitu kuu ilee roho ino atupile.

Chapter 4

¹Yachane, mtamamini chela umwezo, ila ezyini imwezo mulole ndi zikufuma ni mungu kwasababu ayanabii ayingi ayafi yakufumila kuduniani. ²Kulili mukumanya umwezo uwakumungu, chila umwezo una uluwela ukuti uyesu kristo aizanga kumwili ivya kumungu, ³Chila umwezo una utakuela yesu asiyakumungu. Eu umwezo ukumkana ukristu, mwalimpilike ukuti yizile, nasiye ilipa pamsenya. ⁴Umwemu mweyakumungu, ayanche yanomtogikwe, mwate mpotwa kosababu wele unalemkasi yinu umkulu kuputa una alimsenya. ⁵Ayakola ayapanamsenya china yakuvwanga ichapamsenya, ni pamsenya, nipamsenya vikuyapilikisha. ⁶Uswensu twe ya kumungu wele una amanyile umungu atakutupilikisha utwensu. Una asiwa kumungu atangi atupilike kulili tumanyile umwezo uwakweli ni wa ufii ⁷Tulikasame tweyakola, vina upendo ukwamungu, chila umwi unakasime avilwe nu mungu ni kumanya umungu. ⁸Wina atamkasime amanyile umungu, ku sababu umungu uwa upendo. ⁹Kulili upendo likupilwe ikatiyitu, ukuti mungu ali amtumile umwanakwe uwadyumi kunamsenya il twikale kukupitila umukola. ¹⁰Kuli ipendo, sio twali tumkasime umungu, ila umkola ali atukasime, ni kumtuma umwanakwe awe amalipo agadhambi gitu. ¹¹Yachane, pana mungu aliatukasime utwensu vivyonyene tulitogwe tweyakola. ¹²Kunsi nanti ula, umungu akwikala ukwitu. ¹³Kulili manyilemwi una akamlola umungu. Nditwalitogwa tweyako ukute tukwikala mkasimwakwe ni umkola akwikala mkasi mwitu, kusababu atupa umwezo wakwe. ¹⁴Na twakalola ni kushudia ukuti baba akmtuma umwana ukua umokozi uwakunamsenya. ¹⁵Chila wina akuwela kuti uyesu umwana mungu alukwila mkasi mwakwe ni mkola akwika nimungu. Na tumanyile nikwami upendo unalinalo mkasi mwitu. ¹⁶Mungu uupendo, ni umkola una kwikala mkasi nimungu akwikala mkasi mwitu. ¹⁷Kuliupendo eu wakakamilika ikati itu, ili tujime ulusiku ulwa huku, kusababu vinamkola ali, nensu uvina tuli kunamsenya kuu. ¹⁸Kunsi amshaka mkasi ni uupendo. Lakini upendo kamili ukulusumba ishaka pishwa, kwasababu upendo ukusumba amashaka pishwa, kusababu amashaka gakuhusiana ni uhukumu. Lakini umkola una kopa atakamilike kuupendo. ¹⁹Tutogilwe kusababu munngu ali atutogilwe kwanza. ²⁰Npana umwi altaka, mtogilwe umungu lakini amtuvile uwaluko lwakwe, umfii. Kusababu unatamtogwilwe uwaluko lwakwe, unakumlola, atangi amtogwe umungu unakumlola. ²¹Ni eyi aliamuli ina tulinayo ukufuma ukwakwe; wense una amtogilwe umungu akutakwa ukutogwa uwaluko lwakwe pamwi.

Chapter 5

¹Yeyonse winoakumwita ukuwa uyesu kristu avyalwa ni mungu. Nayeyonsewele amtogwilwe umkola afumakulibaba kaili kuyatogwa ayanche yakwe. ²Kwache tumnyile kuti twayatogwa ayana yakulemungu - tumtogilwe umungu na akutendekela iamri zyakwe. ³Vivyone tumtogilwe mungu twalema iyamri zyakwe. Na iyamri zyakwe impepezu. ⁴Chila winavilwe ni mungu kuupota ulimwengu, imani yitu. ⁵Onii aushinda ulimwengu? uwele wenoawelanga ukuwa uyesu umwana wa kumungu. ⁶Ewe wina alaizile kumanze ni damu Yesu krsto, Atalaizile tu kumanzi tu nikudamu. ⁷Kwakuwa kuliyantu yatatu wanowakumshudia; ⁸Eroho, amanzi, ni damu. Eya yatatu yakwelewana. [zingatia; amaneno ega Baba, Neno na Roho mtakatifu gatakuloleka kulinakala bora zya kale] ⁹Kamatukupokela amavwangi yayanadamu amavwangi yakwamungu mkulu ukuleka euu. Kwa kuti uvwangi wa kumungu euu-kuti uvwango ukutokana ne mwanakwe. ¹⁰Uweni akumwami umwana wakumungu alinamavwango mkasi mwakwe umkolane. Na wino atakasime ukumwamini umungu akucheta ukute umfii, kwakuti atalamini amavwango yano umungu aletile ukumhusu umwanakwe. ¹¹Na amavwango gale gaa kute Mungu atupile upanga wamilele, na upanga uoo ulimkasi ya umwakwe. ¹²Wino alinawe umwane alinopanga. Wino atakwite umwane Kumungu atakwite upanga. ¹³Nayandikila eya mmanya kule mlina upanga wa milele. Umwemu yaumini kwizina ilya mwana wa Kumungu. ¹⁴Na ewuwo ulujasiri uno tulinao imbele zyakwe, kwamba ndi twalomba ichintu chonse chonse isawa sawa ni unwani wakwe, ukutupilika ¹⁵Na ukuti tumanyile kuti akutupilika -- chile chinotwapata tumanyile kuti alinacho, tumanyile kule tulinao chicho tupilike china tumlomvile. ¹⁶Kama umntu amwine waluko lwakwe, akuchita idhambi inoitakuleta ukufwa, yakubidi ukupela no Mungu okompa upanga. Kuvwanga kuyale yano izambi yao itakuyatwala kukufwa -- kule izambi inoikuyatwala ukufwa -- takufwanga kuti ikoyapasa ukupela kwajili ya izambi yao. ¹⁷Usaliti wonse izambi--lakini kule izambi inoitakutwala ukufwa. ¹⁸Tumanyile kuti una avilwe nu Mungu atakuchita izambi. Bali una avilwe ni Mungu akulelwa salama daima, ni wele umhasi atangi ajaribu ukumzulu. ¹⁹Tumanyile kuti uswensu tweyaku Mungu na tumanyile ukuti ulimwengu wonse ulichini ya utawala wawele umsaliti. ²⁰Lakini tumanyile kuti umwana wakumungu aizanga na atupanga ujuzi, ukuti tumanyile umkola uwakewli naukuti tulimo mkasi yakwe unamkweli nznti kulimwane Yesu Kiristo na Umungu wa ukweli na upanga wa milele. ²¹Ayana ayasoga, tupaluke ni sanamu.

2 John

Chapter 1

¹ukufuma kwa mzee ukuya kuli mama umteule niyanayakwe, yana nalinjakasime kukweli na si nene tu, bali nionse yana yamanyile vino chili. ²kusababu iya ukweli unaulimkasi umwitu yino ikudumu pamwi nensu imilele. ³Ineema, irehema, iamaniziluwa kwitu ukufuma kwa mungu ubaba nikufuma kwa yesu kristo, umwana baba, katika uukweli ni upendo. ⁴Nazanga sana kwamba ukumanya ibazi iyayanche yana yakuya kuukweli, nkuntivina twali tupokezile iyamri ukufuma kwa baba. ⁵Ni isayi nkukusisitiza uwewe, we mama, sio kwamba kukwandikila iyamri impya, baliile yina twali tulinao ukufuma umwanzo, kwamba ikutakiwa tulikasame sweyakola. Niku kuli kulikasama, ikutakiwa tuye iukulingana ni amri yakwe. ⁶Eyiuliamri kuti vina muipilike ukufuma mwanzo, kwamba mkutakiwa ukuwa vivyo. ⁷kwa ayafi ayangi yasambala konansenya, nayatakuwela ukuliyesu kristoa aizile kumwili. Tweali udanganyifu akupinga ukristu. ⁸Lililolini mweyakola ukut mtakulovya amambo gale gana twakuchitila imilimo, ila ili muezye ukupokela ituzo inaikamilike. ⁹Wense una akwendelea kumbele alakudumu kumafunzo gakukristu, atakwite Mungu. Umkola uwansiku zyonse kumafundisho ali ni Baba ni Mwana pamwi. ¹⁰Ndu umuntu azile ukwinu atalesile ifundisho lii, mtamalibisha mnyumba zinu na mtamalaula. ¹¹Vina akumlaula akushiliki kumatendo gakwe amabaya. ¹²Ndinamambo nagala, na ntali nkasime ukwandika kukalatasi ni uwino. ila ntegemie ukwiza ukwinu ukupala nemu kuminso niminso, kwamba ifulaha yitu ipate ukuchitwa ikamili. ¹³Ayana dada yinu umteule yakuyalaula.

3 John

Chapter 1

¹Ukuku, Gayo umnwami wane mkasime ukweli. ²Unwani, nkukulombela ufanikiwe ku vyonse nikuwa ne iyafiya te, kuti vile roho yako vinoekofanikiwa ³Maana kutee nalezangila sana owakati pano yanena na uwaluko aizile ukufumya na ukutongola vina ukweli wako kuti vile vinakuchita kukweli. ⁴Atakwite uzangu ukulu kuti vii, ukupilika kule ayanche yane yakutembelela ukweli. ⁵Mnwani wane yanga ukuwaminifu pano ukayasengele yaluko niya geni. ⁶Yanoyakufumya ihabali yako iyaunwani embele ya kanisa. Ukuchita ivisoga ukuyasafirisha katika isafari zyao kunamna vino ekupendeza Umungu. ⁷Kusababu iya izina, yale yatina bila kusola ichintu chonse chile ukufuma kuyantu ayansi. ⁸Vivyo tukutakiwa ukuyakaribisha ayantu kuti ayavii, ilituweetyeyachita milimo niyachita ukuukweli. ⁹Nalinandikila ikundi ijambo fulani, lakini Diotrofe, uno akasime ukuwa uwa kwanza mmiongoni mwao, atakubaliine nensu. ¹⁰Vivyo ndeniza ndukumbuka amatendo gakwe gano akuchita, ijinsi vino akutaka amaneno amabaya ichinyume nensu. Ataridhike ni amatendo gao, umkola nyene atakupokela ayaluko. Alafu akuyakaniya ayandi yano yakutamani ukuya karibisha yayo ayaluko nukuyawinga kwikundi. ¹¹Unwani utamakopea ichintu ichibaya ikutakiwa ukopee ivintu ivisoga unakuchita gonse gago Umungu. Uno akuchita vivyo atali anole Umungu. ¹²Demetrio aikilwa niyonse na ikweli yenyewe. Tweyashaidi na tumanyile ushaidi witu uwakweli. ¹³Ndina ivintu ivingi ivya kukwandikila lakini ntakasime ukukwandikila kukalamu no uwino. ¹⁴Kutegemea kulolana eevi karibuni tuvwange amiso kuminso. ¹⁵Iyamani yitu yonse iwe pamwi. Yachane yakukulaula uyalaule yachane chila wiyo kwizina lyakwe.

Jude

Chapter 1

¹Uuyda, umtumwa uwa Kuyesu Kiristu, na uwaluko lwakwe Uyakobo, kuli yale yana yisilwe, yakasamike ni Mungu Baba, niale yana yalialezilwe kusababu iya Kuyesu Kiristu; ²erehema nia amani ni upendo viongezwe ukwinu. ³Yachane, pano nalinkuchita ibidii iya kuyandikila umwemu uokovu witu yonse, nalazimika ukumwandikila ukwa ajili iya kumuyangula uleke mshindane kuaminifu iimani yino mwali mpilwe lumwi tu kuliyano yamini. ⁴Kusababu ayantu yamwi yali yaliingizye kusiri ikati yinu-ayantu yali yawikilwe iyalama ikwa ajili ya hukumu-ayantu yana yatafaile yakugaluzya ineema iya Kumungu ukuwa ufisadi, ni ukumkana ubwana witu umwi ni Bwana Yesu Kiristu. ⁵Mbwine nkusita ukumwizukizya umwemu nanti vina mmanyile kuukamilifuu ukute Ubwana ali ayakombwiwe ayantu ukufuma Kumisiri, lakini kubadae wayangamiza yale yano yatakwamini. ⁶Niya malaika yano yataliyalinzile ichipindi chao ayakola lakini yaleka kuna yakulwikala kabisa Umungu akawika kuminyololo iya milele, mkasi ni giza, ikwaajili eya hukumu ulusiku lule ulukulu. ⁷Kute vile Usodoma ni Gomora ni ekaya zinazya pilima, ambayo yaliingizye inkola na yalonda etabia yina akafumo kao. Yali yalangizye kuti mfano uwa kuliale yano yakuteseka kuhumu eya moto uwa milele. ⁸Vivyo nyene kunzila yilenyene ayalota endoto eya yakutufisha imyili yao, na ya kukana na yakutukana amadaraka, ni ukuvwanga ufi pano pali umtukufu. ⁹Nante umalaika umkulu, ichindi pana akushindana ni shetani ni kuliuzya nawe kusababu ya umwili uwa kuli Musa, atali aezizye ukuleta ehukumu eya ufi izidi yakwe, ni badala yakwe ali atakile, "Bwana akukeme!" ¹⁰Lakini ayantu yaa yakuleta ufi izidi ya chonsechonse chino yatachimanyile. Ni chile chino yatamanyile ambacho ivinyama vina vitakwite amasala vikulumanya kusilika-ega agano gayononile. ¹¹Ichao! vina yapita inzila iya Kukaini, ni kulonda ikosa ilya Kubalaam. Yakaangamia Ni uasi ua Kora. ¹²Eya imyamba kusherehe zinu izya kulikasama, yakusherekea bila insoni, yakuli lyesha ayakola. Amalunde gano gatakwite amanze, emite yeno yakalakasha etakwite amatunda yeno yakafwa luwili, ena yakipwa imisisi. ¹³Amawimbi ga bahari gano gali ni kelele iya kutesha insoni zya kulola emilele. ¹⁴Enoki, uwa saba katika eorodha eya Kuadam, alatabilie ukusu ayakola, wataka, "Lola! Bwana aizileni maelfu kumaelfu aga yatakatifu yakwe, ¹⁵Ili achite ihukumu piulu iya chila muntu, ni kula ehata kuyonse yano yatakumweshimu Umungu piulu iya matendo gao yonse yano yakachita inzila zino asizya ichitauwa, ni kumaneno gonse agaukali yano asiya watauwa yakugavwanga idhidi yakwe." ¹⁶Eya uyalee yano yakulauka'lauka, yano yakulalamika yano yakulonda itamaa zyao izyz dhambi, yano yakulinga sana, kufaida yao kukoa ayandi. ¹⁷Lakini, ni umwemu ayachane, izukilini amaneno gano gali gavwangilwe ikale ni mitume iya Kubwana witu Uyesu Kiristu. ¹⁸Yali yavwangile ukwinu, "Kumda uwa mwisho kulua ayantu yano yakudhihaki yano yazilonda itamaa zyao zino asizya Kitauwa." ¹⁹Ayantu eya yano yakulekanisha, yakutawaliwa nitamaa zyao zya kafumo kao na yatkwite Mwezo. ²⁰Lakini umwemu, yachane, kute vino mlipangile kuimani yinu intakatifu sana, kute vino mkululomba Kumwezo Uutakatifu, ²¹Lisungini kuupendo uwa Kumungu, na mzindile ile ineema iya Kubwana yitu zyonse. ²²Langizyini ilehema kule yale yano yalinishaka. ²³Yafyushini ayandi kukunyompozya kufuma mumoto. Kuyandi langizyini inkumbu, kuwasiwasi, ndi mwalakalika nanti ivazi lino lite zilwe iwala ni umwili. ²⁴Sasa ukwakwe una awezizye ukumlinda

mtamakumpa, ni ukusababisha mwimilile kuutukufu wakwe bila amabaya ni kuwa ni laha inkulu, ²⁵kumkola Umungu alyumwi una akutukomboa ukupitila Yesu Kiristu Ubwana witu, uutukufu uwe ukwakwe, ukulu ni uwezo ni amakaa ekabla iyanyakati zyonse, isayi mpaka insiku zyonse.Amina.